

ZAHRANIČNÍ POLITIKA ČESKÉ REPUBLIKY

data

02/2006

MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ

PREZIDENT ČESKÉ REPUBLIKY

9.2. Prezident Klaus ke zveřejnění karikatur proroka Mohameda

Prezident Václav Klaus konstatoval 7. února 2006 v deníku Mf Dnes k problematice zveřejnění karikatur proroka Mohameda v dánském listu Jyllands Posten a k následným protestům v muslimských zemích:

"Máme jiné pojetí svobody a zejména svobody slova, než je v arabském světě. Já jsem plně přesvědčen o tom, a my všichni jsme přesvědčeni, že to naše pojetí je správné."

24.2. Klaus se v Rakousku vyslovil pro debatu o podstatě euroústavy

Novou debatu o euroústavě, která by se týkala její podstaty, a nikoli textu, požadoval podle agentury APA český prezident Václav Klaus v rakouském Innsbrucku. Tiskovou konferenci v hlavním městě rakouských Tyrol uspořádal Klaus na okraj své pracovní návštěvy v Alpách.

"Referenda ve Francii a v Nizozemsku (která dosavadní návrh ústavy EU odmítla) byla jasná a zřetelná. To musí být pochopeno jako poselství," řekl Klaus podle agentury APA. "Další debata proto nesmí být vedena o nějakém upraveném textu ústavy, ale o podstatě evropské integrace," dodal.

Podle Klause je třeba především diskutovat o tom, která metoda integrace by měla být zvolena: cesta supranacionalismu nebo intergubernementalismu, tedy nadnárodní nebo mezivládní. Klaus osobně preferuje mezivládní integraci a nadnárodní instituce EU zřetelně odmítá.

Prezident při návštěvě v Innsbrucku jednal také o posílení hospodářských vztahů mezi Českem a Tyrolskem a o spolupráci v oblasti vzdělávání, například v oblasti výměny studentů; k dalším tématům patřily otázky dopravy.

28.2. Alternativou ruského plynu je podle Klause atomová energie

Český prezident Václav Klaus je přesvědčen, že pro Evropu je alternativou dodávek plynu z Ruska především atomová energie. Klaus to uvedl v rozhovoru, který otiskl ruský deník Kommersant. Podle českého prezidenta také současnou válku s terorismem někteří politici stavějí do popředí především proto, aby skryli své chybějící politické názory a pozice. Klaus s ruským deníkem hovořil před návštěvou ruského prezidenta Vladimira Putina v Praze.

"Energetickou alternativou ruského plynu je pro Evropu nejen plyn odjinud, ale jsou jí hlavně jiné zdroje energie, především atomová energetika. Dokud budou v Evropě vládnout rozličné zelené lobby, staneme se i v budoucnosti lehkými oběťmi manipulací dominantního dodavatele plynu," uvedl Klaus v reakci na otázku, zda se neobává příliš velkého vlivu ruských peněz v České republice. Spor z přelomu roku o cenu plynu mezi Ruskem a Ukrajinou český prezident nepokládá za snahu Moskvy politicky manipulovat Kyjevem, ale za klasické chování firmy, která dominuje trhu.

Český prezident si také nemyslí, že Západ prohraje válku s terorismem. Tento boj podle něj není ani hlavní náplní současného období vývoje lidstva. "Co se týká takových mezinárodních institucí, jako je OSN, já v ně nevěřím a nemyslím si, že při řešení problémů současného světa hrají jakkoli významnou roli." citoval Klause Kommersant.

Vztahy mezi Českou republikou a Ruskou federací se podle českého prezidenta nyní rozvíjí normálně.

Současná Ruská federace pro Klause není následníkem ani pokračovatelem "brežněvovského Sovětského svazu". "Mám ji za svébytný současný útvar a nemám

ani nejmenší důvod vést s jejími současnými politiky spor o událostech ze srpna 1968. Ty, kdo se u nás dosud nenaučili na tuto otázku pohlížet přesně tímto způsobem, pokládám za málo zralé a v sebe nevěřící lidi," řekl deníku český prezident. Připustil ale, že po okupaci zůstala v české národní paměti hluboká rána, která v ní bude navždy.

**PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
POSLANECKÁ SNĚMOVNA**

17.2. Parlamentní delegace v čele se Zaorálkem navštíví Čínu a Vietnam

Skupina českých poslanců v čele s předsedou sněmovny Lubomírem Zaorálkem (ČSSD) odjede na zahraniční cestu do Číny a Vietnamu. V komunistické velmoci chtějí poslanci jednat především o obchodu a možnostech pro české podnikatele. Doprovází je proto i zástupci českých firem. Delegace by měla v Asii pobývat do 1. března. ČTK o tom informoval sekretariát předsedy sněmovny.

Vedení sněmovny do Číny pozvali čínští poslanci a premiér Wen Ťia-pao, se kterým Zaorálek začátkem prosince jednal v Praze. Poslanci zamíří kromě Pekingu také do Šanghaje a Hongkongu. Návštěva Tibetu na programu cesty není. Česká delegace tak bude s Číňany zřejmě hovořit mnohem více o obchodu než o dodržování lidských práv.

Poslaneckou skupinu na asijské cestě doprovodí zástupci českých podniků a prezident Hospodářské komory Jaromír Drábek. Cílem mise je mimo jiné upozornit na některé problémy, se kterými se čeští podnikatelé v Číně potýkají. Podnikání jim ztěžuje například slabá ochrana duševního vlastnictví, absence dohody o zamezení dvojího zdanění a nedostatečná právní ochrana.

Zaorálek chce ale v Číně otevřít i některá citlivá zahraničně-politická témata, jako například íránský jaderný program, izraelsko-palestinský konflikt či spor o zveřejnění karikatur proroka Mohameda.

Ve Vietnamu chtějí poslanci hovořit hlavně o české rozvojové pomoci. Rádi by také přispěli k lepší komunikaci mezi Evropskou unií a Vietnamem. V jihoasijské zemi budou pobývat od 25. do 28. února.

Při loňské asijské cestě Zaorálek navštívil KLR, Jižní Koreu a Mongolsko. Se Severokorejci tehdy jednal především o jaderném programu. Poslední zahraniční cesta, kterou chce uskutečnit v tomto volebním období, je návštěva Ruska.

20.2. Zaorálka překvapilo, že Číňané mluvili i o lidských právech

O problematice lidských práv i o Tibetu dnes hovořil předseda české sněmovny Lubomír Zaorálek (ČSSD) se svým čínským protějškem Wu Pang-guem a čínským ministrem zahraničí Li Čao-singem. Zaorálek telefonicky ČTK řekl, že ho překvapilo, že se Číňané debatě o lidských právech nebránili. Připustil ale, že otázky týkající se Tibetu a demokratického rozhodování v parlamentu se nesetkaly s pochopením.

"Někteří dokonce sami uznávali, že v Číně existují rozdíly mezi západem a východem, mezi městem a venkovem a že ty věci jsou docela vážné," řekl Zaorálek. Zároveň ale současný systém obhajovali tím, že vychází z čínských tradic, dodal.

"Když jsem zmínil otázku autonomie Tibetu nebo demokratické opozice v parlamentu, bylo tam jen těžko skrývané napětí," uvedl Zaorálek. Debatu o Tibetu prý Wu Pang-guo ostře ukončil s tím, že lidé, kteří kritizují čínskou politiku, by se nejprve měli seznámit s reálnými poměry v Tibetu.

Předseda Poslanecké sněmovny s čínskými partnery jednal také o možnostech pro české podnikatele. Cílem jeho mise je mimo jiné odstranit některé překážky, které českým firmám ztěžují podnikání v Číně.

V rozhovoru se šéfem čínské diplomacie se Zaorálek dotkl i problematiky severokorejského jaderného programu. Z rozhovoru podle něj vyplynulo, že Čína nechce jaderné zbraně na korejském poloostrově z důvodu vlastní bezpečnosti. Li Čao-sing prý dal najevo, že Čína bude na KLR "tlačit", aby se vrátila k jednání o odzbrojení.

Skupina českých poslanců v čele se Zaorálkem chce v komunistické velmoci jednat především o obchodu a o možnostech pro české podnikatele. Doprovází je proto i

zástupci českých firem. Kromě Číny navštíví delegace i Vietnam. V Asii by měla pobýt do 1. března.

27.2. Zaorálek kvůli zdravotním potížím nedokončí asijskou cestu

Předseda sněmovny Lubomír Zaorálek (ČSSD) kvůli zdravotním problémům nedokončí program své asijské cesty. Šéf sněmovny, který v těchto dnech pobývá ve Vietnamu, se cítil vyčerpaný a musel v Hanoji absolvovat lékařské vyšetření. Vážné onemocnění lékaři vyloučili. Náhlou ochablost zřejmě způsobil stres a únava z cesty. ČTK o tom dnes telefonicky informoval ředitel kanceláře předsedy sněmovny Jan Prokeš.

Skupina českých poslanců v čele se Zaorálkem minulý týden navštívila Čínu a od soboty pobývá ve Vietnamu. Většinu politických jednání již poslanci mají za sebou, uvedl Prokeš. Delegace měla navštívit ještě Ho Či Minovo Město. Kvůli potížím předsedy sněmovny ale odletí z Hanoje přímo do Prahy. Poslanci by se měli vrátit 1. března.

**PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY
SENÁT**

4.2. Vedení parlamentů V4 podepsalo deklaraci za uvolnění trhu práce

Představitelé parlamentů zemí takzvané visegrádské čtyřky (V4) - Polska, Česka, Slovenska a Maďarska, podepsali v Praze společnou deklaraci, ve které vyzývají vlády svých zemí, aby se dále zasazovaly o uvolnění pracovního trhu v Evropské unii. Summitu představitelů zákonodárných sborů se zúčastnil také evropský komisař pro sociální politiku Vladimír Špidla.

Signatáři dokumentu rovněž vyjádřili apel na vlády těch členských zemí, které pracovní trhy omezují, aby je pro pracovníky nových členských zemí liberalizovaly k 1. květnu, kdy skončí první dvouleté zkušební období.

Předseda českého Senátu Přemysl Sobotka řekl, že signatáři rozešlou deklaraci všem parlamentům a vládám EU. Podtrhl také význam visegrádského seskupení jako bloku, jehož smyslem je prosazování společných postojů.

"Když náš hlas bude znít shodně, bude spíše vyslyšen," doplnil ho předseda polského Sejmu Marek Jurek. Je přesvědčen o tom, že zrušení bariér bránících volnému pohybu pracovních sil v unii, je nezbytné pro budování společné solidární Evropy. "Dokázali jsme, že pracovníci z východní Evropy ještě zvýšili zaměstnanost v těchto zemích," dodal. Ze zemí původní evropské patnáctky nepřijaly omezení pracovního trhu Irsko, Británie a Švédsko. Příchozí ze střední Evropy tam podle závěrů dnešní konference vyplňují mezery na trhu práce.

V deklaraci se uvádí, že volný pohyb pracovních sil má velký význam pro občany nových členských zemí a že je jednou ze svobod nezbytných pro budoucnost EU. Představitelé V4 varují před tím, že vedlejším efektem omezení pracovního trhu může být nárůst černé a šedé ekonomiky a v konečném důsledku mohou mít omezení paradoxně negativní dopad na ekonomiku.

Předpoklady starších členských států, které se obávaly narušení stability pracovního trhu velkým přílivem pracovních sil z nových zemí, nebyly podle místopředsedy maďarského parlamentu Gábora Világose správné. Podle místopředsedy slovenského parlamentu Viliama Vetešky je nutné zvýšit komunikaci mezi představiteli i obyvateli zemí EU o významu a prospěšnosti volného pohybu pracovních sil.

V Irsku, Švédsku a Británii, které omezení neuplatnily, se totiž podle dokumentu nepotvrdily obavy z narušení pracovního trhu. Naopak v některých profesích se trh zlepšil. Z toho se v dokumentu vyvozuje, že úplná liberalizace bude výhodná pro všechny členské země unie.

Šéfové zákonodárných sborů V4 rovněž vítají, že některé státy o liberalizaci pracovního trhu uvažují a chtějí pokračovat v diskusi o dalším směřování EU a o jejich principech, na kterých vznikla. Evropská komise bude zprávu komisaře Špidly, která vyhodnocuje dva roky zkušebního období, projednávat 8. února. Měla by být podkladem pro rozhodování národních vlád. Špidla zdůraznil, že je však zrušení či ponechání omezení trhu práce plně v kompetenci členských zemí.

24.3. Přemysl Sobotka ukončil návštěvu Malajsie

Předseda Senátu Parlamentu ČR Přemysl Sobotka ukončil návštěvu Malajsijské federace a vrací se do ČR. Během týdenní cesty navštívil rovněž Filipíny. V Malajsijské hlavní město Kuala Lumpur se setkal s králem Seydem Sirajuddinem ibni Almarhumem a jeho chotí, s premiérem Abdulahem bin Ahmadem Badawim také s předsedy obou komor parlamentu.

Přednesl rovněž projev na uznávaném ASLI (Asian Strategy Leadership Institut). V minulosti zde například vystupoval ruský prezident Vladimír Putin. Předseda Senátu Přemysl Sobotka se ve svém projevu zaměřil na reflexi členství ČR v Evropské unii. Jednání české senátní delegace s nejvyššími malajskými představiteli byla, podobně jako na Filipínách, zaměřena především na možnosti rozvoje ekonomické spolupráce. Malajsie má zájem na dodávkách z oblasti zbrojního průmyslu, především na obranných systémech. Velký zájem je rovněž v oblasti stavebnictví a infrastrukturních projektů. Během rozhovorů se rovněž mluvilo o možnostech studia malajských studentů na českých vysokých školách.

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

1.2. Češi možná vyšlou do Afghánistánu svůj rekonstrukční tým

Česká republika možná vyšle příští rok do Afghánistánu vlastní samostatný rekonstrukční tým. ČTK to řekl náměstek ministra zahraničí Tomáš Pojar, který se v Londýně účastní mezinárodní konference o pomoci Afghánistánu. "Jedná se o tom, kde by mohli Češi působit a za jakých podmínek. Je důležité, abychom měli jistotu, že tam jsme skutečně potřební, že tam máme co dělat a že bude zajištěna bezpečnost týmu," uvedl Pojar.

Nyní v Afghánistánu působí kolem 40 českých vojáků společně s Dány pod německým velením v rekonstrukčním týmu na hornatém severovýchodě země. Jak velký by případně byl samostatný český tým, v němž by mohli vedle vojáků střežících bezpečnost skupiny působit například civilní odborníci na opravu silnic, škol či elektrické sítě, se zatím neví.

Na dvoudenní konferenci se do Londýna sjeli vyslanci z téměř 70 zemí světa a mezinárodních organizací. Již v úterý slíbili, že budou pokračovat v podpoře Afghánistánu sužovaného i čtyři roky po pádu Talibanu násilnostmi a bídou. Zveřejnili pětiletý plán zaměřený na posilování stability této asijské země, na její další hospodářský rozvoj a na boj proti produkci opia. Součástí úmluvy o Afghánistánu je příslib dalších stovek milionů dolarů, které mají pomoci tento plán financovat.

Dnes, v závěru dvoudenní konference, diplomaté doladovali podrobnosti umožňující Afghánistánu jít vytčeným směrem. Důraz byl kladen na přijímání opatření zajišťujících ochranu lidských práv a přinášejících oživení hospodářství. Podle činitele britského ministerstva zahraničí Kima Howellse je ochrana lidských práv základním předpokladem pro ekonomický růst, omezení chudoby a účinné potírání produkce drog.

"Mluvil jsem s afghánským ministrem financí a dalšími členy vlády. Konference podle nich naplnila jejich očekávání. Teď je ale důležité, aby učiněné sliby byly splněny," uvedl Pojar.

V současné době pracuje v zemi pod Hindúkušem několik rekonstrukčních týmů například ze Spojených států, Nizozemska, Nového Zélandu či Kanady. Skupiny čítají kolem 60 až 100 lidí. Většinu personálu tvoří vojáci, civilistů je v každém týmu několik.

Česká vláda minulý týden rozhodla, že přispěje na obnovu Afghánistánu částkou 25 milionů korun. Z celkové částky je 15 milionů korun určeno na programy rekonstrukce zničených nebo poškozených budov a zařízení. Dalších pět milionů půjde na odminování se zaměřením na regiony, kde působí české vojenské jednotky. Zbytek peněz Česko předá místnímu zastoupení OSN.

V Afghánistánu má ČR také malou meteorologicko-pyrotechnickou jednotku v Kábulu. Počet českých vojáků v zemi se má letos zvýšit o protiteroristický oddíl.

2.2. Tóth vypíše konkurz na šéfa SND i v českém tisku, Jandák souhlasí

Český ministr kultury Vítězslav Jandák složil poklonu novostavbě Slovenského národního divadla (SND), kterou navštívil v rámci své dvoudenní návštěvy Bratislavy. Její otevření bude podle něj velkým svátkem pro oba národy. Se svým protějškem Františkem Tóthem se dohodl, že konkurz na generálního ředitele SND se vypíše také v českých periodikách.

"Když jsem se tady prošel, tak jsem si trošku posteskl, že jsme možná neměli takovou šanci, abychom něco renovovali či překonstruovali tak jako naši slovenští kolegové," řekl novinářům Jandák.

Slavnostní premiéra v nové budově SND, která se na nábřeží Dunaje začala stavět už v polovině 80. let, je plánována na září. Ministři se dohodli, že první slovenská scéna bude hostit také české soubory. První hostování by bylo podle něj dobré načasovat na 28. října, den vzniku Československé republiky.

"Opera je dokončena z 92 procent, činohra z 85 procent a společné prostory z 92 procent," informoval o aktuálním stavu prací na novostavbě Tóth. Od srpna 2005 do konce roku se do dostavby investovalo téměř 400 milionů slovenských korun (305 milionů Kč) a za první měsíc letošního roku asi 34 milionů.

Jandák by si však jako bývalý herec na účinkování na nové scéně netroufl. "Já si myslím, že bych už dnes nedosahoval úrovně této budovy a kvality tohoto prostoru, takže dneska asi těžko. Já bych šel dělat už jen oponáře," dodal se smíchem.

Slovenský ministr svému českému protějšku navrhl, že konkurz na místo šéfa SND zveřejní také v českých periodikách. "Chtěl bych ten konkurz organizovat jako mezinárodní a v tomto mezinárodním konkurzu zvítězí ten nejlepší uchazeč," dodal ministr Tóth. Celou situaci srovnal se sportem, kde není výjimkou, když například anglické mužstvo vede Švéd. SND v současnosti dočasně vede operní režisér Marián Chudovský, který ve funkci vystřídal herce Dušana Jamricha. Jandák na oplátku řekl, že také Slováci mohou reagovat na konkurz na ředitele Divadelního ústavu.

Tótha, jenž momentálně bojuje o přízeň umělecké obce, která ho vyzvala k odstoupení, jeho český kolega podpořil. "Ministr kultury, je to něco jako krocení zlé zvěře. Tím neříkám, že umělci jsou zvěř, ale jsou to lidé plní emocí a taky s emocemi pracují a bez nich by nebyli umělci," řekl Jandák, podle kterého tkví úspěch řízení resortu ve skloubení manažerů a umělců.

2.2. Bahamy se zabývají českou extradiční žádostí na Koženého

Bahamský státní žalobce Francis Cumberbatch dnes potvrdil, že Bahamy se zabývají českou žádostí o vydání finančníka Viktora Koženého. Kožený je nyní na Bahamách před soudem, kde se rozhoduje o tom, zda bude vydán do USA kvůli údajným podvodům v Ázerbájdžánu.

České úřady podaly žádost o vydání Koženého, kterého mezitím stíhají jako uprchlého, loni v květnu. Před Vánocemi se český ministr spravedlnosti oficiálně dotazoval, jaký je stav řízení o české žádosti, protože Praha nedostala z Baham žádné vyjádření.

Cumberbatch dnes řekl, že o tom, zda lze na Bahamách zahájit extradiční řízení podle české žádosti, musí rozhodnout ministr zahraničí. Teprve až se rozhodne, může žaloba začít připravovat extradiční řízení.

5.2. Rath v Saúdské Arábii získává peníze pro lázně, přijme ho král

Ministr zdravotnictví David Rath jedná v Saúdské Arábii, kde se mimo jiné nabídkou lázeňských služeb snaží získat peníze pro české zdravotnictví. Saúdy zajímá především české lázeňství a chtějí, aby do jejich země přijeli pracovat další čeští lékaři, sestry a fyzioterapeuti. Zatím jich je tu zhruba 150. Užší spolupráci obou zemí stvrdí memorandum, jež podepíše Rath se svým saúdským protějškem v pondělí.

Ročně se v českých lázních léčí na 5000 Saúďů. Pokud Rathova jednání budou úspěšná, mohlo bych saúdských hostů být brzy více, což by znamenalo i příliv peněz do českého zdravotnictví.

Značné možnosti uplatnění mají čeští zdravotníci přímo v Saúdské Arábii. V zemi je nyní asi 330 nemocnic, další stovka se tam má postavit do pěti let.

Zpravodajce ČTK Rath řekl, že v Saúdské Arábii by mimo jiné mohl působit zhruba desetičlenný českých rehabilitační tým. "Dovedu si představit, že by tu rozcvičili pacienta po autohavárii nebo operaci do určitého stádia a ten by pak jel na doléčení do českých lázní," popsal.

Saúdi cestují vždy s celou rodinou. Jeden pacient tak přivede do lázeňských míst dalších deset členů rodiny a tedy i další peníze. Saúdové jezdí hlavně do Teplic, Karlových Varů, Jáchymova a Darkova, léčí si nemoci pohybového ústrojí a obezitu.

Mají zájem také o vědeckou spolupráci s českými lékaři a výměnné stáže. V ministrově pracovním týmu proto jsou ředitelé lázní, šéfové velké pražské nemocnice, farmaceutické firmy či děkan lékařské fakulty Univerzity Karlovy.

Rath je údajně prvním politikem ze zemí Evropské unie, který navštívil Saúdskou Arábii po nejnovějších sporech kolem zveřejnění karikatury proroka Mohameda v západním tisku. České velvyslanectví hodnotí jako značnou poctu pro Ratha, že ministra dnes osobně přijmou král Abdalláh a korunní princ Sultán - nejvyšší představitelé monarchie.

Rath před setkáním s princem ČTK řekl, že by s ním chtěl probrat jeho případnou cestu do Česka, což by podpořilo rozšíření spolupráce i v jiných oblastech. "Je potřeba dělat obchod, tady jsou velké peníze a oni například ve fyzioterapii neumějí, co umíme my," shrnul.

Rath svou pracovní cestou "oplácí" návštěvu saúdského ministra zdravotnictví, který byl v Česku na jaře 2004.

6.2. Ratha nečekaně přijal saúdskoarabský král Abdalláh

Nečekané přijetí u saúdskoarabského krále označil český ministr zdravotnictví David Rath za klíč k investicím obyvatel Saúdské Arábie v České republice. Abdalláh ibn Abdal Azíz Saúd přijal Ratha v neděli ve svém paláci v Rijádu a zajímal se zejména o české lázeňství. Tento králův krok by mohl ovlivnit chuť saúdskoarabských podnikatelů s Čechy jednat a investovat v České republice, řekl Rath zpravodajce ČTK.

"O přijetí vědí z televize všichni. Co udělá král, udělají všichni, je to klíč k investicím," prohlásil ministr. Král ho přijal zcela nečekaně, když se dozvěděl, že českého politika doprovází velká skupina podnikatelů, mezi nimi i zástupci lázní, nemocnice či farmaceutické firmy. Kvůli audienci prý dokonce vynechal i pravidelnou modlitbu. Rath je po bývalém prezidentovi Václavu Havlovi druhým českým politikem, kterého král Abdalláh přijal.

Českému ministrovi zdravotnictví si čtyřiaosmdesátiletý monarcha postěžoval na bolavá kolena a vyslechl od něj lékařské doporučení, že by měl strávit alespoň dva týdny v lázních.

Ministra v neděli přijal také korunní princ Sultán ibn Abdal Azíz Saúd, který potvrdil svůj zájem navštívit Českou republiku.

Rath se dnes po podpisu memoranda o spolupráci vrací do vlasti. Během tří denního pobytu jednal se svým resortním kolegou. Hamád ibn Abdalláh Maní mu řekl, že má problém: většina pacientů prý nechce jet za lázeňským léčením jinam než do Česka. Ročně se v českých lázních léčí na 5000 obyvatel Saúdské Arábie. České lázeňství a rehabilitace mají v zemi dobrý zvuk.

Rath si v Rijádu prohlédl několik nemocnic. Ocenil zejména jejich vnitřní organizaci; líbil se mu systém centrálních příjmů, který v českých nemocnicích postrádá. Vybavení nemocnic je obdobné jako v České republice, ale mají mnohem větší počet moderních přístrojů.

V Saúdské Arábii pracuje asi 200 českých sester a lékařů, a místní nemocnice by rády získaly další odborníky. To Rath podporuje; pro české zdravotníky je podle něj dobrá zkušenost, když mohou pracovat v mezinárodních týmech.

7.2. Česká republika vyhrála proces o údajném porušení práv Romů

Česká republika dnes před Evropským soudem pro lidská práva ve Štrasburku vyhrála spor se skupinou mladých Romů, kteří si stěžovali na diskriminaci při vzdělávání. Soud šesti hlasy proti jednomu rozhodl, že v jejich případě nebyla porušena evropská úmluva o lidských právech a protokol k ní v člancích, které se týkají diskriminace a práva na vzdělání.

Případ se týkal osmnácti mladých Romů z Ostravska, kteří byli v letech 1996 až 1999 umístěni do zvláštních škol. Jejich právní zástupci žádali přezkoumání tohoto rozhodnutí s poukazem na to, že příslušné testy nebyly věrohodné a že rodiče dětí nebyli dostatečně informováni o důsledcích svého souhlasu s tímto krokem. Školský úřad v Ostravě žádost odmítl a neúspěšná byla i stížnost k ústavnímu soudu na faktickou diskriminaci.

Ve stížnosti podané v roce 2000 do Štrasburku poukazovali její autoři na údajné porušení evropské úmluvy v člancích, které se týkají zákazu ponižujícího zacházení, zákazu diskriminace, práva na vzdělání a práva na spravedlivý proces. Soud loni přijal k projednání jen dva body této stížnosti, ke kterým se vztahuje dnešní rozhodnutí.

8.2. EK se pokusí přesvědčit "starou" EU, aby otevřela pracovní trhy

Český eurokomisař Vladimír Špidla se dnes pokusí přesvědčit tučt západoevropských zemí, aby přestaly bránit volnému pohybu pracovních sil z osmi postkomunistických států, které vstoupily do Evropské unie v květnu 2004. Kolegium komisařů schválí jeho zprávu, která na statistických údajích dokazuje, že obavy z masové migrace za prací se nepotvrdily, příchod pracovníků z nových zemí naopak těm starým prospěl.

Bez omezení se mohou Češi, Slováci, Poláci a další ucházet zatím o práci v Británii, v Irsku a ve Švédsku. Zpráva má přesvědčit i 12 dalších, aby se k první trojici do konce dubna připojily. Z dosavadních náznaků vyplývá, že by to mohly udělat Finsko, Španělsko a Portugalsko. Německo a Rakousko již oznámily, že budou v restrikcích pokračovat, což jim smlouva o rozšíření umožňuje.

Zpráva dokazuje, že na pohyb pracovníků v EU má více než administrativní přechodné období vliv poptávka a nabídka, že lidé z nových zemí nevytlačují domácí pracovníky, ale naopak obsazují místa tam, kde se lidí nedostává. Dokládá také, že pracovníci z nových zemí jezdí pracovat, nikoli využívat sociálních výhod.

Komise doporučí, aby členské státy "bedlivě zvážily, zda je nezbytné pokračovat v přechodném období ve světle situace na jejich pracovních trzích". Vyjádří přesvědčení, že její zpráva poskytne vládám nezbytné informace, aby se mohly se znalostí věci rozhodnout, zda v restrikcích pokračovat, nebo je ukončit.

9.2. Dánský list se omluvil; Česko víc chrání vojáky v Afghánistánu

Násilné reakce v islámském světě na karikatury proroka Mohameda pomalu ustávají. Dánský list Jyllands-Posten se muslimům za zveřejnění kreseb omluvil. Zjitřené nálady se i dnes pokoušeli uklidňovat smířlivými prohlášeními představitelů západních a islámských zemí. Ministr obrany Karel Kühnl ČTK řekl, že česká armáda zvýšila ochranu svých vojáků v Afghánistánu.

Svou omluvu zaslal dánský deník prostřednictvím dopisu, který předalo dánské velvyslanectví v Alžíru alžírskému tisku. "Omlouváme se za velké nedorozumění vzniklé zveřejněním karikatur, které zobrazovaly proroka Mohameda a vyvolaly bojovné nálady vůči Dánsku," uvádí se v textu napsaném arabsky.

Zintenzívnění ochrany českých vojáků v Afghánistánu, kterou ministr Kühnl neupřesnil, souvisí nejen s protizápadními protesty, ale i s hrozbou militatního hnutí Taliban, které slíbilo odměnu každému, kdo zabije dánského, německého či norského vojáka. Podle informací ministerstva obrany jsou všichni Češi v Afghánistánu v pořádku.

V Afghánistánu dnes sice vypukly násilnosti s mrtvými, ale ty souvisely a oslavami šíitského svátku ášúrá, jímž si šíité připomínají mučednickou smrt imáma Husajna ze sedmého století.

Světoví politici, církevní představitelé i tisk dnes vyzývali ke klidu. Indonéský prezident Susilo Bambang Yudhoyono nabádal média, aby se poučila ze zveřejnění karikatur, a dodal, že svoboda tisku není absolutní. "Jakmile jde o víru, musíme ji respektovat," řekl prezident nejlidnatější muslimské země.

Násilnosti odsoudily i muslimské skupiny v Singapuru, podle nichž je násilí chybou, jakkoli zveřejnění karikatur Mohameda bylo vůči citění věřících necitlivé. "Být přecitlivělý a reagovat iracionálně a násilně, jen zintenzívni negativní pohled, který ostatní na islám mají," uvádí se v prohlášení pěti muslimských skupin.

Podle českého kardinála Miloslava Vlká západní média vycházela při otištění karikatur proroka Mohameda pouze z citění vlastní sekularizované kultury, která nemá pro posvátné věci hlubší smysl. "Ukazuje se, že svoboda je sice důležitou hodnotou člověka, ale že není neomezená. Nelze dělat vše, co je možné," píše Vlk v prohlášení, které zaslal ČTK.

10.2. Šest zemí EU včetně Česka navrhuje pakt pro rovnost mužů a žen

Šest zemí Evropské unie včetně České republiky navrhuje, aby unie přijala Evropský pakt pro rovnost mezi ženami a muži. Návrh je obsažen v dopisu, který vedoucí představitelé této šestice zaslali rakouskému kancléři Wolfgangu Schüsselovi, jehož země nyní v unii předsedá. Oznámil to úřad francouzského prezidenta. Za Českou republiku dopis podle agentury AFP podepsal předseda vlády Jiří Paroubek.

Signatáři dopisu uvádějí, že chtějí tento pakt předložit na pořad jarní vrcholné schůzky Evropské unie. Píší, že je "zásadní zajistit plnou a rovnou účast žen a mužů na pracovním trhu a jejich příspěvek společnosti vůbec". Cílem paktu podle nich je zmenšit odstup mezi muži a ženami v oblasti zaměstnání a sociální ochrany a působit ve prospěch rovnováhy mezi muži a ženami v profesionálním i rodinném životě.

Kromě Jiřího Paroubka dopis podepsali francouzský prezident Jacques Chirac a předsedové vlád Dánska, Španělska, Finska a Švédska Anders Fogh Rasmussen, José Luis Zapatero, Matti Vahnanen a Göran Persson.

10.2. Setkání ministrů obrany na Sicílii

Ve dnech 8. až 10. února 2006 se v sicilské Taormině konalo neformální zasedání ministrů obrany zemí NATO. Českou republiku zastupoval ministr obrany České republiky Karel Kühnl, kterého doprovázel český velvyslanec při NATO Štefan Füle.

Ministři obrany NATO jednali o zahraničních operacích Aliance, budování sil rychlé reakce NRF a o reformě NATO. Účastníci reagovali i na násilnou kampaň, která probíhá v arabských zemích v souvislosti karikaturami uveřejněnými v některých evropských denících. Ministři obrany vesměs ocenili rozvahu a opatrný postup

skandinávských zemí a zdůraznili, že kampaň nebude mít vliv na zahraniční operace NATO, zejména na misi ISAF v Afghánistánu. „Česká republika v tomto roce zdvojnásobí svou přítomnost v silách ISAF,“ oznámil na zasedání svým kolegům ministr obrany Karel Kühnl.

Český ministr se také sešel k bilaterálním jednáním se svými protějšky, ministry obrany Spolkové republiky Německo Franzem Josefem Jungem a ministrem obrany Izraele Šaulem Mofazem. S ministrem obrany Spolkové republiky Německo jednal zejména o možnosti německé pomoci při výstavbě česko-slovenské bojové skupiny (Battle Group), která by měla být připravena k nasazení v rámci sil rychlé reakce EU v druhé polovině roku 2009. S izraelským ministrem obrany si vyměnili informace a názory o aktuálním dění na Blízkém východě.

13.2. Český premiér v Tunisku jednal hlavně o obchodu

Zlepšení obchodní výměny mezi Českou republikou a Tuniskem, zkušenosti ČR z členství v EU i možnosti kulturní výměny patřily k tématům, o nichž při své návštěvě Tuniska hovořil český premiér Jiří Paroubek se svým tuniským protějškem Muhammadem Ghannúšim. Přestože Tunisko je zemí, v níž je islám státním náboženstvím, jednání se nedotkla napjaté situace, kterou v některých muslimských zemích vyvolalo zveřejnění karikatur proroka Mohameda v evropském tisku.

Toto téma by ale mohlo být předmětem úterních setkání českého ministerského předsedy s marockými představiteli. V pátek se v Maroku, kam premiér odlétá dnes večer, sešlo na manifestacích na 25.000 lidí. Ministr kultury, který premiéra v severní Africe doprovází, ČTK řekl, že otištění karikatur, které mnozí muslimové považují za znevážení proroka, odsuzuje.

"Myslím, že to bylo velmi nešťastné... Je to záležitost kultivovanosti novinářů, protože svět je sice globální, ale novináři by si měli leckdy uvědomit, že některé věci mohou silně urazit některé národy a některé lidi... Tento politováníhodný čin může stát v této rozjitřené době mnoho lidských životů," řekl.

České firmy by podle Paroubka mohly mít zájem o budování infrastruktury v Tunisku. Prostor je zde prý i pro farmaceutický průmysl, montážní závody a možná i pro vybudování menšího pivovaru. Vzájemný objem obchodu ve výši 65 milionů dolarů sice podle Paroubka není špatný, ale rozhodně není ideální.

Potenciál skýtá rozvoj turistiky. Z ČR do Tuniska míří asi 150.000 lidí ročně a počty se stále zvyšují. Premiér však upozornil, že obráceně to neplatí. Tuniské střeň vrstvy podle něj čítají zhruba tři miliony obyvatel, z nichž však do ČR jezdí jen minimum.

Paroubek si dnes také prohlédl ruiny ve starověkém Kartágu, kdysi bohatém kulturním i politickým centru, které bylo ve druhém století před naším letopočtem srovnáno se zemí římskými vojsky. Na programu má i jednání s prezidentem Zínem Abidínem bin Alím.

14.2. Marocký premiér odsoudil zveřejnění karikatur proroka Mohameda

Zveřejnění karikatur proroka Mohameda po setkání s českým premiérem Jiřím Paroubkem odsoudil předseda marocké vlády Dris Džittú.

"Je to pro nás něco nepřijatelného. Zde v Maroku respektujeme všechna náboženství a nerozumíme, co někoho vede k tomu útočit na jeden ze symbolů muslimského náboženství, které hlásá mír a svornost a které respektuje veškerá monoteistická náboženství," prohlásil Džittú před novináři.

Paroubek a Džittú dnes jednali o možnosti zapojení českých firem do rozvoje dopravní infrastruktury v marockém Rabatu a Casablance a o rozvoji turistiky.

Po vystoupení na zahájení česko-marockého podnikatelského fóra Paroubek novinářům mimo jiné sdělil, že "Maroko nám přislíbilo podporu naší kandidatury jako nestálého člena Rady bezpečnosti OSN pro léta 2008-09; dnes o tom padlo jednoznačné slovo ze strany pana premiéra".

Oproti předpokládanému programu českého politika nepřijal marocký král Muhammad VI.; důvod změny nebyl oznámen.

Český premiér se po jednáních v Tunisu před novináři vyslovil pro dodržování citlivého přístupu a umírněnosti v náboženských otázkách. Reagoval tak na dotazy týkající se konfliktu, který vyvolaly karikatury proroka Mohameda v evropském tisku. Tuniský premiér Muhammad Ghannúší potom českým novinářům před Paroubkovým odletem do Maroka řekl, že karikatury proroka Mohameda považuje za nechutnou záležitost, lacinou agresí a provokací. Jsme pro svobodu tisku, ale jsou zde určité limity svobody, pokud je tím někdo napadán a zraňován, upozornil.

27.2. Německý ministr: Česká firma sháněla v Německu odpady ke spálení

Německá vláda se zasadí o to, aby již nedocházelo k ilegálnímu vývozu odpadu z Německa do České republiky. V Berlíně to dnes prohlásil spolkový ministr životního prostředí Sigmar Gabriel. V dopise, který zaslal do Prahy, ministr ale upozorňuje, že v Čechách byl o dovoz odpadu zájem.

"Podle nám dostupných informací přinejmenším jedna česká firma prováděla v Německu akvizici odpadů za účelem spalování v České republice," uvedl v listu ministrovi Liboru Ambrozkovi, který má ČTK k dispozici.

Spolkový ministr míní, že bude ještě nutné přezkoumat, do jaké míry poptávání přispělo k ilegálnímu vývozu odpadů. Podle Ambrozkova tajemníka Daniela Vondrouše tento fakt potvrzuje ministrův názor, že bez přispění českých podnikavců by nebyla cesta německého odpadu přes hranice pro německé firmy lákavá. O jakou firmu šlo, nemá úřad ponětí. Vondrouš ČTK řekl, že odpad mohla poptávat například firma usilující o možnost pálení odpadů v liberecké spalovně. Povolení k tomu ale ministerstvo nevydalo.

Podle zjištění České inspekce životního prostředí bylo v uplynulých měsících z Německa do ČR ilegálně vyvezeno a uloženo na různých místech nejméně 15.000 tun odpadu. Tento odpad bude podle Gabriela vrácen zpět "za těsné a efektivní spolupráce příslušných orgánů". Kromě toho i Němci už posílili kontroly kamionů na hranicích.

V Drážďanech bude delegace vedená náměstkyní Ivanou Jiráskovou usilovat o odvezení odpadů zpět do Německa. Vedle zástupců Saska a Saska-Anhlatska se možná jednání zúčastní i braniborští úředníci. "Naším cílem bude přimět je, aby uznali naše důkazy a aby přistoupili na odvoz, i když se nepodaří dokladovat každou tunu," uvedl Vondrouš. Ministerstvo podle něj trvá na odvozu a likvidaci odpadu v Německu, aby nevznikl precedens umožňující diskusi o pálení zahraničního odpadu v českých spalovnách.

6.3. Paroubek v Argentině předal tři miliony korun krajanům v Argentině

Finanční dar ve výši tří milionů korun předal v neděli premiér Jiří Paroubek zástupcům krajských sdružení v argentinské provincii Misiones. Finanční injekci chtějí čeští krajané využít hlavně na stavbu nového "českého domu" ve městě Oberá a na nákup knih, učebnic a slovníků. Většina argentinských Čechů už neovládá mateřtinu předků a v zemi svého původu nikdy nebyli. "Je to příliš drahé," zní téměř ode všech. Argentinští Češi často vyjadřovali zájem dohnat "resty". "Česky v rodině už tolik nemluvíme. Vaříme ale knedlíky a koláče," říká členka místního vokálního

souboru Anna Brožová, zhruba padesátnice, jejíž děd a babička do Argentiny přišli pracovat na plantáže s cukrovou třtinou. "Starší generace ještě češtinu trochu udržuje. My jsme kvůli komunismu v Československu ani nemohli pomyslet na to, že bychom se dostali zpět. Ale jen co budu moct, vydám se tam," zasnila se Olga Samusiewiczová, jejíž otec byl Polák. Ona sama si vzala Japonce, což je pro okolí Oberá příznačné. České republiky jsou krajané v této jihoamerické zemi vděční za každou podporu. Takovou pomoc od české vlády jako nyní dosud ze staré vlasti nikdy neobdrželi, děkovala předsedkyně sdružení Čechů v Oberá Sylvia Berková. Nechyběly ani slzy dojetí. "Teď se necítíme osamoceni a opuštěni," konstatovala Brožová. V Parku národů ve městě Oberá má každá národnostní komunita své kulturní středisko. To české by se stalo v pořadí už čtrnáctým. Prostřednictvím českého národního domu v Oberá se krajané budou moci podílet na svátku všech krajských komunit v Latinské Americe, na takzvaném Národním festivalu imigrantů. Premiér Paroubek vyjádřil naději, že dar České republiky krajanům přispěje "ke zlepšení podmínek práce českého krajského spolku v Oberá, ale také k integraci ostatních českých krajských spolků v celé Argentíně a možná i v Latinské Americe". Koncem 19. a počátkem 20. století do Argentiny přišly desetitisíce Čechů a Slováků. Český přistěhovalec začal s pěstováním bavlny v severovýchodní oblasti Chaco a po příchodu dalších Čechů tu byla založena kolonie Presidencia Roque Sáenz Peña spravující bavlníkové lány. Podle statistik se v letech 1922-1937 do Argentiny vystěhovalo 28.000 Čechoslováků. Dnes jich v Argentíně žije odhadem kolem 30.000. Argentina lákala především zemědělce, v Buenos Aires pak našinci našli práci například na jatkách a v továrnách na masové konzervy.

30.3. Mubarak a Paroubek: Je třeba vyčkat na kroky Izraele i Palestiny

O situaci na Blízkém východě po izraelských a palestinských volbách dnes téměř dvě hodiny jednal v Káhiře český premiér Jiří Paroubek s egyptským prezidentem Husním Mubarakem. S jedním z nejmocnějších a nejdéle sloužících politiků v regionu se shodl na tom, že je nejdříve nutné vyčkat na kroky vznikajícího izraelského kabinetu Ehuda Olmerta a nové palestinské vlády, kterou tvoří zástupci radikálního hnutí Hamas.

Je třeba nechat oběma vládám čas, aby se projevily. Pak se uvidí, řekl novinářům po setkání v prezidentském paláci Paroubek. S Mubarakem se podle předsedy české vlády shodli v tom, že nyní je v otázce mírového procesu realistický a věcný přístup.

Hamas, který zvítězil v nedávných palestinských volbách, odmítá uznat Izrael a nevylučuje možnost násilných akcí zaměřených na vznik samostatného palestinského státu. Egyptský premiér Ahmad Nazíf po jednání s Paroubkem řekl, že palestinský lid si svobodně vybral svoji vládu a nesmí trpět tím, že mu budou Spojené státy, či Evropská unie kvůli Hamasu odírat humanitární pomoc: "Palestinský lid si vybral ve svobodných volbách a není možné jej za tuto volbu trestat," řekl šéf egyptské vlády.

Egyptská strana při jednáních vyzvala Českou republiku, aby nadále plnila svou aktivní roli na Blízkém východě a využila kontaktů v Evropské unii i spojení s USA. Paroubek řekl, že z dnešního jednání s Mubarakem o Iráku vypracuje po návratu memorandum, které předá představitelům EU i americkému velvyslanci v Praze. Co bude tato diplomatická korespondence obsahovat, nesdělil. Obsah je podle něj důvěrný.

**MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH
VĚCÍ**

15.2. Knihovna v Alabamě obnoví po Katrině svůj fond díky české pomoci

Veřejná knihovna v alabamském Bayou La Batre, která vzala za své při loňském hurikánu Katrina, obnoví knižní fond díky české vládní pomoci. Šek na 111.500 dolarů (asi 2,7 milionu korun) předal dnes představitelům města český velvyslanec v USA Petr Kolář.

"Sami jsme prožili povodně a víme, jak je v nouzi důležitá pomocná ruka přítele," řekl Kolář ČTK. Miliardy dolarů z amerických federálních zdrojů se do malých měst jako je Bayou La Batre nedostanou nebo na ně zbudou jen omezené částky. "Lidé si v tomto koutě světa připadají zapomenutí. Do jisté míry jsou závislí na dobročinné pomoci. Náš dar je přímý důkaz, že mají přátele," uvedl velvyslanec, podle něhož měli místní lidé při přijímání šeku dojetím slzy v očích.

Přímá finanční pomoc z českého státního rozpočtu poskytnutá knihovně a dalším třem veřejně prospěšným institucím na jihu USA je 430.000 dolarů, tedy asi deset milionů korun.

Hurikán Katrina uhodil na americké pobřeží Mexického zálivu loni 29. srpna a měsíc po něm přinesl do stejné oblasti další zkázu hurikán Rita. Bezprostředně po Katrině vyčlenila česká vláda na humanitární pomoc 25 milionů korun, z nichž byly už financovány dodávky přikrývek, polních lůžek a stanů. Pomoc ve výši 15 milionů dolarů nabídlo i město Praha a veřejnou sbírku uspořádala humanitární organizace Adra.

Knihovnu v Bayou La Batre, které leží jen pár kilometrů od břehů Mexického zálivu poblíž hranic se státem Mississippi, zaplavila při Katrině slaná voda až po střechu. Ze 14.000 svazků se zachránila pouze jedna kniha, kterou po bouři přišla vrátit svědomitá čtenářka. Jediná zcela zničená knihovna ve státě Alabama nyní působí v provizorních prostorech s knižním fondem tisíc svazků. Historická budova z roku 1939 bude stržena.

Podle Koláře by za české peníze mohla knihovna nakoupit až 40.000 knih. Z vděčnosti bude každý takto pořízený svazek opatřen razítkem s oznámením, že jde o dar České republiky a s českým a anglickým nápisem "Pravda vítězí".

Velvyslanec upozornil, že knihovna má v tamějším prostředí širší význam i jako vzdělávací instituce a místo pro setkávání lidí například při nedělním čtení. Její počítače využívali chudší lidé i pro připojení na internet, ale veškeré elektronické vybavení bylo zničené. Jeho obnovu nyní městu poskytne nadace zakladatele společnosti Microsoft Billa Gatese.

Projekt české finanční pomoci je zaměřen na pomoc "nejširším vrstvám nejobyčejnějších lidí, na budoucnost a rozvoj", řekl Kolář. V jeho rámci předá ve čtvrtek dar 100.000 dolarů (asi 2,4 milionu korun) charitativní lékárně v mississippském Biloxi na nákup léků, které už léta zdarma vydává nejchudším lidem. Také lékárně a veškeré její zásoby hurikán Katrina zcela zlikvidoval

16.2. Svoboda jednal v Ankaře o přístupových rozhovorech Turecka s EU

Česká republika podpoří, aby se v rámci jednání o vstupu Turecka do Evropské unie ještě v tomto roce otevřelo několik jednodušších vyjednávacích kapitol. Vyplývá to z jednání českého ministra zahraničí Cyrila Svobody s jeho tureckým protějškem Abdullahem Gülem. Oba ministři jednali také o vzájemných vztazích obou zemí či o protestech muslimů vyvolaných karikaturami proroka Mohameda.

"Rozhodnutí o zahájení přístupových jednání Turecka... bylo strategickým rozhodnutím, které posunulo naše vzájemné vztahy na novou úroveň," zdůraznil po jednání Svoboda, který dnes v Turecku zahájil oficiální čtyřdenní návštěvu. ČR

podpoří, aby se otevřely některé jednodušší vyjednávací kapitoly jako věda a výzkum, školství a kultura.

Podle sdělení tiskového odboru českého ministerstva zahraničí se Cyril Svoboda sešel i s tureckým prezidentem Ahmetem Necdetem Sezerem a předsedou Národního shromáždění Bülentem Arınçem. Na programu má i setkání s hlavním vyjednávačem s EU Alim Babacanem.

18.2. Ministr Svoboda jmenoval nového honorárního konzula v Turecku

Šéf české diplomacie Cyril Svoboda, který je na návštěvě Turecka, jmenoval nového českého honorárního konzula v této zemi. ČTK o tom informovalo české ministerstvo zahraničí.

Českým představitelem se v Izmiru na západě země stal Etem Özsoy, který úřad převzal od svého otce Ahmeta Erdema Özsoye. Ten působil na honorárním konzulátu od jeho založení v roce 1992, ale nyní musel vzhledem k vážnému zdravotnímu stavu na výkon své funkce rezignovat.

"Poloha honorárního konzulátu na pobřeží Egejského moře je strategická nejen z hlediska politických a obchodních zájmů, ale i z hlediska českých turistů," uvedl Svoboda. Podle něj každoročně přijíždí do Turecka zhruba 30.000 českých občanů a předpokládá se, že jejich počty porostou; mnozí tráví dovolenou právě na turecké riviéře.

Nový honorární konzul se narodil v roce 1974 v Izmiru. Vysokoškolské vzdělání získal v Bentley College v americkém Walthamu, kde studoval ekonomii a marketing. Nyní pracuje v obchodní společnosti svého otce, která se zabývá výrobou a exportem potravin a bavlny a s českými textilními výrobci spolupracuje od roku 1975. Honorární konzulát v Izmiru se stal prvním honorárním konzulátem na území Turecka a patří pod něj provincie Izmir, Çanakkale (Çanakale), Balıkesir, Manisa, Uşak (Ušak), Kütahya (Kytahja), Aydın (Ajdin), Muğla (Múla) a Denizli. Aktivita konzulátu jsou zaměřeny především na rozvíjení ekonomické, hospodářské a kulturní spolupráce mezi Českem a Tureckem.

28.2. Ministr Svoboda nevidí potřebu volby mezi EU a NATO

Bezpečnostní role Severoatlantické aliance je podle českého ministra zahraničí klíčová a často není doceňována. Podle tezí projevu, které má ČTK k dispozici, to šéf české diplomacie Cyril Svoboda dnes řekl na neveřejné konferenci o transatlantickém partnerství v Londýně.

V projevu v Královském institutu pro mezinárodní záležitosti (RIIA) v rámci debaty o transatlantickém obranném partnerství, Svoboda současně uvedl, že NATO a Evropská unie mají rozdílné, vzájemně se doplňující role a schopnosti a mělo by to tak i zůstat. EU se podle něj má opírat o své civilní a ekonomické zázemí a NATO o vojenské schopnosti, o strukturu vnějších partnerů a o transatlantickou vazbu. Ministr nevidí potřebu volby mezi EU a NATO v bezpečnostní oblasti.

Evropská unie podle jeho názoru zcela přirozeně usiluje o rozvoj vojenských schopností. Podle českého názoru by to měla dělat tak, aby to doplňovalo schopnosti NATO. Podle Svobody však nejde jen o čistě vojenské hledisko. Součástí společných vojenských operací musí být vzájemná solidarita podle principu "jeden za všechny, všichni za jednoho".

V tomto ohledu vzájemné solidarity unie Svobodu zklamala svou reakcí v případě dánských karikatur proroka Mohameda, které vyvolaly pobouření. Svoboda byl zklamán jak nedostatkem solidarity vůči jednomu členskému státu, tak appeasementem (ustupováním - tento anglický termín se používá k označení

francouzsko-britské politiky ústupků vůči Adolfu Hitlerovi před druhou světovou válkou). Podle Svobody tato politika může mít jediný výsledek - EU bude považována za slabou a neschopnou hájit své hodnoty. Vlastně se poddala tomu, kdo byl hlasitější. Její důvěryhodnost byla podle ministra oslabena.

Svoboda to nepovažuje za cestu vpřed, pokud chce EU sledovat své politické ambice a stát se důležitým hráčem v bezpečnostních otázkách. Do té doby není nutno vybírat mezi EU a NATO.

Ministr podle tezí projevu řekl, že aliance NATO ztělesňuje spojení mezi Evropou a Amerikou a fakt, že Evropa potřebuje Ameriku a Amerika potřebuje Evropu. Kromě toho zajišťuje bezpečnost nejen ve svém bezprostředním pásmu, ale daleko šíře prostřednictvím partnerských svazků buduje mezinárodní bezpečnostní síť s globální rolí.

28.2. Ministr Svoboda jednal v Londýně o Iráku

Český ministr zahraničí Cyril Svoboda jednal v Londýně s britským ministrem obrany Johnem Reidem zejména o Iráku, ale rovněž o dalších oblastech na Blízkém východě. Svoboda v přednášce v londýnském Královském institutu pro mezinárodní záležitosti (RIIA) označil nedávný postup Evropské unie vůči islámským zemím, kde byly kvůli karikaturám proroka Mohameda napadeny zastupitelské úřady, za slabý a přirovnal ho k předválečné britsko-francouzské politice appeasementu (ustupování).

"Náš rozhovor (s ministrem Reidem) se týkal otázek společného zájmu, hovořili jsme o strategii do budoucna," řekl Svoboda po jednání s britským ministrem Reidem. Podle Svobody globální výzvy a nebezpečí dnes spojují partnerské země a vyžadují koordinovaný přístup. "Není možné sedět doma a tvářit se, že to, co se děje takzvaně daleko za našimi hranicemi, nemá k nám žádnou vazbu," vysvětlil.

Ministr Svoboda na dotazy novinářů řekl, že by nechtěl přeceňovat vliv amerického vězení na Guantánamu na boj proti terorismu, jak o tom před několika dny hovořilo například usnesení zahraničního výboru britského parlamentu. "Má to samozřejmě nepřímý vliv, protože to ovlivňuje veřejné mínění," objasnil ministr svůj postoj.

Jednání s Reidem se dotklo i Palestiny. Obě země se shodují v tom, že podmínkou další podpory palestinské samosprávy poté, co do jejího čela v souladu s výsledky voleb nastoupí hnutí Hamás, je přijetí principu mírového soužití a existence dvou států, tedy Palestiny a Izraele.

Pokud jde o přednášku v RIIA, ministr chtěl zdůraznit, že appeasement není rozumná politika, protože nikdy nevede k úspěchu. "Já říkám to, co si podle mne také většina lidí myslí, že Evropa má být silnější. A síla se projevuje také v tom, že si o něco řekneme. Když někdo poruší mezinárodní závazky, a to se týkalo právě ochrany zastupitelských úřadů v Sýrii nebo v Libanonu, tak máme právo si říci o jasnou pozici těchto vlád," zdůraznil ministr po přednášce. K úspěchu podle něj nevede ustupování a podbízení se, ale dlouhodobá, předvídatelná a pevná a zahraniční politika.

ČESKÁ ZAHRANIČNÍ AKTIVITA NA DALŠÍCH ÚROVNÍCH

1.2. Kožený prohlásil, že o operaci v Ázerbájdžánu věděla vláda USA (ČTK ke zprávě vydává FOTO)

O finanční operaci Viktora Koženého v Ázerbájdžánu byla vláda Spojených států "na nejvyšších místech" plně informována, uvedl zatčený finančník Viktor Kožený v prohlášení, které v hlavním bahamském městě Nassau poskytl prostřednictvím svého advokáta ČTK. Bahamský soud projednává tento týden americkou žádost o Koženého vydání do USA kvůli obviněním z rozsáhlé korupce při privatizaci ázerbájdžánského ropného průmyslu.

Kožený prohlásil, že podle oficiálních dokumentů a postoje amerického ministerstva spravedlnosti v letech 1997-1998 se příslušné americké zákony na cizince nevztahovaly. Vedoucí politické sekce velvyslanectví USA na Bahamách Michael Taylor ovšem už dříve ČTK řekl, že skutky, z nichž je Kožený ve Spojených státech obviněn, jsou zákonem postižitelné.

Privatizaci velkých ropných společností ve východní Evropě označil Kožený ve svém rukopisném prohlášení za "formu sametové revoluce", která byla nezbytná pro transformaci bývalého Sovětského svazu na tržní a demokratické státy. "Dosažení žádané revoluční změny se dělo v každé zemi jinými, ale každopádně nestandardními způsoby," tvrdí. Jednotlivce či jiné státy, jež se této změny účastní, podle něho nelze posuzovat standardními měřítky.

"Při pokusu o dosažení revoluční změny v Ázerbájdžánu v letech 1997-8 bylo nezbytné buďto přistoupit na diktované podmínky, a nebo vzdát se takového cíle. Je prokazatelnou skutečností, že americká vláda na nejvyšších místech byla o této operaci plně informována, přičemž mně bylo doporučeno přijmout americký kapitál, který se záhy sám ozval," uvedl Kožený.

"S ohledem na uplynulá léta, revoluční účel operace, vědomí americké vlády, oficiální a i dnes právně platné interpretace relevantních zákonů, jakož i moji snahu vyhovět americkému přání, považuji své obvinění za právně, politicky i morálně neopodstatněné," prohlásil Viktor Kožený.

V bahamské vazbě je irský občan českého původu od loňského 5. října, kdy byl zadržen na základě amerického zatykače. Pokud by byl do USA vydán, bude čelit mnohaletému trestu vězení.

O jeho vydání kvůli údajné zpronevěře 13,6 miliardy korun zatím neúspěšně usiluje i Česká republika.

4.2. Julietta Bohuslava Martinů znovu na pařížské scéně

Pařížská Opera Bastille uvedla v pátek večer v obnoveném nastudování a pod taktovkou českého dirigenta Jiřího Bělohlávka operu Bohuslava Martinů Julietta aneb snář. Bělohlávek v rozhovoru pro ČTK označil premiérové představení za velmi zdařilé. Nejznámější operní dílo Bohuslava Martinů bylo v Paříži uvedeno v roce 2002 v rámci tehdejší České kulturní sezony. Nynější obnovené nastudování vychází opět z režie Brita Richarda Jonese, kterou Bělohlávek považuje za mimořádně povedenou.

Obnovená premiéra měla být původně v úterý, ale musila být odložena pro indispozici představitele hlavní mužské role, amerického pěvce Williama Burdena. Brit John Graham-Hall, který ho nahradil, měl na nastudování pouhý týden. Jiří Bělohlávek řekl, že to byl hrdinský výkon a "trochu zázrak, že to vůbec dokázal". V titulní roli vystoupila ruská pěvkyně Jelena Semenovová.

Agentura AFP napsala, že Julietta "rozesnila pařížské diváky" a že Bělohlávek "dostává z orchestru nádherné odstíny, zvláště v poetických pasážích".

Martinů napsal svoji surrealistickou operu v roce 1937 podle hry francouzského spisovatele Georgese Neveuxe z roku 1930. Při nynějším nastudování byl poprvé použit původní francouzský text Martinů rekonstruovaný francouzským hudebním vědcem Harrym Halbreichem.

Na setkání, které k obnovené premiéře Julietty uspořádalo ve středu pařížské České centrum, Halbreich vehementně protestoval proti tomu, že v opeře byly při nastudování provedeny škrty, podle něj větší než v roce 2002. Další francouzský muzikolog Guy Erismann ale řekl, že nynější nastudování s využitím Halbreichovy rekonstrukce je krok vpřed a že nové uvedení díla je v každém případě prospěšné.

Podobný názor má i Jiří Bělohlávek, který se besedy rovněž zúčastnil.

Julietta bude na scéně Opery Bastille uvedena do poloviny měsíce ve čtyřech reprízách. Ve středu bude Bělohlávek na téže scéně dirigoval za několik dní poté provedení Smetanovy Mé vlasti.

Loni na podzim uvedla Opera Bastille pod jeho vedením operu Antonína Dvořáka Rusalka, která sklídila příznivý ohlas. Český dirigent by se měl na tuto scénu vrátit znovu za dva roky.

Bělohlávkovi v souvislosti s obnovenou premiérou Julietty věnoval značný prostor list Le Figaro. V rozhovoru pro něj si dirigent svou spolupráci s pařížským orchestrem velmi chválí.

6.2. Saddámova socha od Davida Černého se v Belgii dočkala zákazu

Kontroverzní český výtvarník David Černý dokázal, že jeho dílo umí vyvolat rozporuplné pocity i za hranicemi České republiky. Jeho "žraločí" socha bývalého iráckého diktátora Saddáma Husajna se v Belgii dočkala zákazu. Saddám uvězněný v akváriu se měl stát součástí přímořského festivalu v Middelkerke v Muzeu Dronkenput. Z obav před protesty však starosta města Michel Landuyt vystavení nepovolil.

Podle starosty by část obyvatel mohla Černého dílo shledat příliš provokativním. "Nikdy nevíte, co by se mohlo stát, když vystavíte takto explozivní záležitost" řekl listu Het Nieuwsblad.

Belgičané ale přece jen budou mít příležitost provokativní dílo vidět. S největší pravděpodobností se objeví v Muzeu moderního umění v Oostende. Na nábřeží belgického přístavu by měli být k vidění i kojenci známí z pražské žižkovské věže.

Pro nositele prestižní ceny Jiřího Chaluppeckého není mediální pozornost kolem jeho expozic v zahraničí ničím novým. Černého díla prodává i zavedený newyorský galerista Freedman. Pozornost na sebe Černý poprvé za hranicemi ČR strhl již v roce 1992, kdy v Madridu na akci Den zabíjení vyčuhovaly jeho obrovské mířící revolvery nečekaně z různých míst.

6.2. Saddámova socha od Davida Černého se v Belgii dočkala zákazu (

Kontroverzní český výtvarník David Černý dokázal, že umí vyvolat rozporuplné pocity i za hranicemi České republiky. Jeho "žraločí" socha bývalého iráckého diktátora Saddáma Husajna se v Belgii dočkala zákazu. Saddám uvězněný v akváriu měl být součástí přímořského festivalu v Middelkerke v Muzeu Dronkenput. Z obav před protesty však starosta města Michel Landuyt jeho vystavení nepovolil.

Podle starosty by část obyvatel mohla Černého dílo shledat příliš provokativním. "Nikdy nevíte, co by se mohlo stát, když vystavíte takto explozivní záležitost," citoval ho list Het Nieuwsblad. Černý dnes ČTK řekl, že o celém případě nemá žádné informace a že se o zákazu své práce dozvěděl až z tisku.

Belgičané ale přece jen budou mít příležitost provokativní dílo vidět. S největší pravděpodobností se objeví v Muzeu moderního umění v Ostende, jehož ředitel Willy van den Bussche se exponát rozhodl vystavit a podle svých slov počítá s velkou publicitou. Na nábřeží belgického přístavu by měli být k vidění i kojenci známí z pražské žižkovské věže. Výstava začne 31. března.

Pro nositele prestižní ceny Jindřicha Chalupického není mediální pozornost kolem jeho expozic v zahraničí ničím novým. Černého díla prodává i zavedený newyorský galerista Freedman. Pozornost na sebe Černý poprvé za hranicemi ČR strhl již v roce 1992, kdy v Madridu na akci Den zabíjení vyčuhovaly jeho obrovské mířící revolvery nečekaně z různým míst.

9.2. ČR je Eldorádem pro pracovní síly z Ukrajiny, píše AFP (servis MONITOR)

Ukrajinci zaplavují legální i nelegální cestou Českou republiku, kam je lákají úžasné mzdy až 20.000 korun měsíčně. Zaplňují tak nejen prázdná pracovní místa zedníků a uklízeček, ale i vysoce honorované profese advokátů či inženýrů, píše agentura AFP.

Během pouhého desetiletí od roku 1994 do roku 2004 se počet Ukrajinců, kteří získali v ČR povolení k pobytu, zvýšil podle úředních údajů pětikrát. A pokud se k tomu připočítají i Ukrajinci, kteří do Česka přišli nelegálně, pak se jejich počet může podle odhadů pohybovat až kolem tří procent české aktivní populace.

"Zaměstnavatelé vyhledávají tyto dočasné zahraniční pracovní síly, a to bez ohledu na kvalifikaci, protože přistupují na nabídnutou mzdu i na dané pracovní podmínky, netlačí tolik na zvyšování výdělku, a také protože se ukazují jako pružnější," konstatuje studie, kterou vypracovalo české odborné pracoviště zaměřené na průzkum práce a sociálních věcí.

Jestliže první vlnu pracovníků směřující na začátku 90. let z Ukrajiny do Česka tvořili výhradně zemědělské a dělnické profese, později se profil profesí měnil v závislosti na rozvoji pracovního trhu. Šanci na uplatnění začali nacházet například odborníci z informačních technologií či třeba zdravotnický personál. Tomuto posunu napomohl i fakt, že Češi stejně jako sousední Poláci či Slováci odcházejí stále častěji za lepší mzdou dál na Západ.

Následkem tohoto vývoje dalo například české ministerstvo zdravotnictví najevo znepokojení, že by v zemi mohl nastat nedostatek některých zdravotnických profesí jako třeba zubařů.

Soukromé firmy ale mohou z ukrajinského přílivu citelně těžit. "Ukrajina je pro nás skutečný důl. Dají se tam snadno najít kvalifikované pracovní síly, které hovoří cizí řečí, a následkem nepříznivých profesních perspektiv doma nežádají nic jiného než možnost vycestovat," říká ředitelka české pobočky společnosti Manpower Jaroslava Rezlerová.

Manpower využívá jako první filtr při vyhledávání kvalifikovaných sil internet. Pak jako cesta k otestování schopností konkrétních kandidátů slouží videokonference mezi Prahou a Kyjevem. Pokud je žadatel úspěšný, následují administrativní formality, cesta a obvykle i zajištění ubytování. Stěžejním problémem je získání pracovního povolení, protože Ukrajina není narozdíl od Česka členskou zemí Evropské unie.

"České úřady si ale velmi dobře uvědomují přínos, který pro hospodářský rozvoj země znamenají pracovní síly z Ukrajiny, a udělají nezbytné kroky, aby proceduru kolem udělování pracovních povolení usnadnily," ujišťuje ukrajinský diplomatický zdroj AFP.

České ministerstvo vnitra proto podle agentury například prověřuje možnost, že by přímo na Ukrajině vznikly "klientské kanceláře", které by nejen usnadnily nábor

místních pracovníků pro ČR, ale rovněž přispěly k omezení nelegální práce a také vyřadily z řetězce pochybné prostředníky.

Na území Česka ovšem už řadu let fungují různé "klientské agentury", které nabízejí ukrajinským imigrantům různou pomoc. "Tyto agentury však za legální fasádou často krmí nelegální pracovní trh," konstatuje ukrajinský konzulát v Praze.

České sdělovací prostředky se čas od času rozhořčují nad "otroctvím" ukrajinských dělníků a různých pomocnic, jejichž hodinová mzda se obvykle pohybuje pod sto korunami.

Ať už Ukrajinci pobývají v Česku legálně či ilegálně, zapojují se díky jazykové příbuznosti do české společnosti poměrně snadno. Někteří sice po jisté době v ČR pokračují dál na Západ, většina ale podle zjištění ukrajinského konzulátu zůstává v zemi na dlouhou dobu.

9.2. Výzkum: Češi patří mezi největší "vzdělance" střední Evropy

Skvěle se umístili Češi ve srovnávací studii rakouského Institutu IBW týkající se úrovně vzdělání v zemích střední Evropy. Pražané jsou prý dokonce nejvzdělanějšími Středoevropany. Vynikající výsledky vykázaly rovněž baltské státy. Rakušané se spolu se Slováky a Slovinci umístili mezi průměrem.

Autoři studie Kurt Schmid a Helmut Hafner výpočet získali s pomocí takzvaného HR-indikátoru (od anglického Human Resources - lidské zdroje) kvantitativním srovnáváním dosaženého formálního vzdělání u občanů jednotlivých zemí. Pokud vyjde hodnota HR-indikátoru 100, znamená to, že v dané populaci mají všichni ukončenou povinnou školní docházku. Nejvyšší hodnota 300 dokonce znamená, že všichni mají ukončené univerzitní vzdělání.

Vůbec nejlépe se mezi středoevropskými zeměmi umístilo s velkým náskokem Estonsko, které dosáhlo hodnoty 201 bodů. Následovalo Česko (188 bodů), Litva (187) a Lotyšsko (186). Rakousko a Slovinsko dosáhly shodně na 183 bodů, Slovensko na 182 a Polsko na 181 bodů. Pod průměrem se z hodnocených států umístily Maďarsko, Bulharsko a Chorvatsko.

Rakouský institut srovnával podrobně také jednotlivé regiony. "Nejvzdělanějším" regionem v celé střední Evropě je Praha (208 bodů). Následují Bratislava (201) a region bulharského hlavního města Sofie (193). Vídeňané a obyvatelé Budapešti dosáhli shodného výsledku 192 bodů. V závěsu se umístily Bukurešť (190) a Brněnsko (189).

Od rozdílu sedmi indexových bodů lze podle autorů studie hovořit o "značných rozdílech" mezi zeměmi nebo regiony.

Podle Schmidta je zajímavá skutečnost, že mezi jednotlivými regiony všech sledovaných zemí je rozpětí mezi nejvyšší a nejnižší zjištěnou hodnotou, tedy 51, větší než u srovnání na úrovni států, kde činí 37 bodů.

9.2. ADRA otevřela na Srí Lance pro postižené cunami Českou vesnici

Česká odbočka mezinárodní humanitární organizace ADRA předala před týdnem ve čtvrtek 2. února poblíž města Tangalle na Srí Lance patnáct nových domů místním obyvatelům, kteří přišli o střechu nad hlavou při ničivé vlně cunami v prosinci 2004. Uvádí se to v prohlášení, které ADRA, tedy Adventistická agentura pro pomoc a rozvoj, zveřejnila.

Podle komuniké se v nové osadě označované Českagama, tedy Česká vesnice, počet domů v nejbližší době rozšíří na dvacet. Vesnička byla postavena pro obyvatele Medilly, okrajové části města Tangalle, kterou zničila cunami.

"Je to moc krásné místo a je blízko Medilly, takže mohu zůstat v kontaktu se starými přáteli. A moji bývalí sousedé, kteří jako já při cunami přišli o dům, jsou teď zase mými sousedy v Českagamě," řekla Kánthi Sirivardanová, která přišla při katastrofě o manžela a stará se o čtyři děti.

Součástí nové vesnice, která je asi kilometr od pobřeží, je i dětské hřiště a školka. "Je v bezpečné zóně, ale zároveň v přijatelné vzdálenosti pro rybáře, kterých je v komunitě většina," řekl ČTK v prosinci mluvčí ADRA Bedřich Jetelina.

Během slavnostní ceremonie 2. února předala ADRA místním rybářům z Tangalle také šest nových lodí.

ADRA rovněž v polovině ledna dokončila stavbu pěti domů a deseti lodí v Unakuruvě poblíž Tangalle. V rámci dalšího projektu v Pajagale u města Kalutara stále probíhá výroba lodí. V dílně, která zaměstnává samotné místní rybáře, již bylo vyrobeno a předáno 81 lodí z celkem stovky plánovaných.

9.2. Fotografie Jiřího Davida byly vydraženy v Sotheby's

Za 2160 liber (asi 89.000 korun) byly v úterý vydraženy dvě fotografie výtvarníka Jiřího Davida v prestižní aukční síni Sotheby's v Londýně, sdělil dnes ČTK tento český umělec. Pro současné české umění je to podle odborníků výjimečná událost, díla českých tvůrců poslední doby se totiž na zahraničních aukcích téměř neobjevují.

"Fotografie do aukce přihlásila jistá pařížská galerie, nevím, jakým způsobem je získala," řekl koncem ledna David ČTK. Vyvolávací cena za dvě fotografie ze známého Davidova cyklu portrétů osobností byla 1800 liber (asi 74.000 korun). Účast svých snímků na aukci a výsledek dražby dnes David označil za úspěch.

Sotheby's je vedle aukčního domu Christie's nejprestižnější aukční síní na světě. Z českých umělců, jejichž díla kdy byla u Sotheby's dražena, lze jmenovat Františka Kupku, Václava Brožíka či Jakuba Schikanedera, z modernějších Josefa Sudka a Františka Drtikola. Ze současných či žijících autorů to byl jen fotograf Jan Saudek.

K zařazení fotografií do aukce v Londýně mohlo přispět i to, že je na nich zobrazena slavná umělkyně Louise Bourgeoisová. Jsou součástí Davidova projektu Skryté podoby (Hidden Images), jenž tvoří vždy dvojportrét některé známé osobnosti sestavený z identických polovin jejich tváří. David tento cyklus představil v v pražské Galerii Rudolfinum v roce 1995.

10.2. Fotografie úspěšných českých Romů na výstavě ve Washingtonu

Kolekci portrétních fotografií českých Romů představuje ve výstavních prostorách českého velvyslanectví ve Washingtonu americký fotograf Chad Evans Wyatt. V letech 2001 až 2004 fotografoval na svých cestách do České republiky Romy, kteří uspěli v profesním životě.

"Možná to byl můj původ syna muzikantských rodičů (jeden byl černý a druhý bílý), za který vděčím mimořádnému přijetí v romské komunitě," poznamenal Wyatt v průvodních materiálech k úspěšnému projektu Romské obrození (Roma Rising). V jeho rámci vyšla v Praze i kniha v česko-anglické jazykové verzi, která se prodává i ve Spojených státech.

V České republice byl soubor Wyattových portrétů vystaven už třikrát - v Brně, v Praze a v Ústí nad Labem. Premiéru měl však na jaře 2004 ve Vídni.

Wyatt objevil při svých návštěvách českých Romů nejen vynikající muzikanty, ale také úspěšné podnikatele, pedagogy, právníky, lékaře a politiky. Na svých snímcích zachytil i romského duchovního, policistu, občanské aktivisty a novináře. Jsou mezi nimi například prezident Mezinárodní romské unie Emil Ščuka, rozhlasový a televizní produkční Richard Samko či spisovatelka Tereza Fabiánová.

Fotografovo zaujetí problematikou národnostních menšin zřejmě vyplývá i z toho, že jeho otec je Afroameričan. K České republice má úzký vztah díky své manželce, s níž se dostal v roce 1993 do Prahy, když ji doprovázel při úspěšném pátrání po jejích českých kořenech.

Expozice bude ve Washingtonu otevřena do 9. dubna. Poté se přesune do výstavních prostor Kolumbijské univerzity v New Yorku.

dr ri pek hej100852 feb 06

13.2. Liška je hvězdou zítřka a má za sebou profesně i osobně dobrý rok

Český herec Pavel Liška se představil v Berlíně jako "hvězda zítřka" po boku dalších dvaceti nadějí mladé evropské herecké generace. Jak řekl ČTK, má za sebou dobrý rok. Narodil se mu syn Šimon, natočil s Janem Švankmajerem snímek Šílení a jeho další film, Štěstí režiséra Bohdana Slámy, sklízí mezinárodní úspěch.

"Mám za sebou dobrý rok. Když k tomu ještě připočtu Šimona - narodil se mi Šimon, tak můžu být spokojený," řekl ČTK Pavel Liška. V rámci takzvaných Shooting Stars se na filmovém festivalu Berlinale každý rok představí mezinárodním producentům mladí herci z více než dvacítky evropských zemí. Letos přibyla hvězda z Bulharska. Česká republika se do Shooting Stars zapojila už před několika lety, před Liškou se jimi stali Tatiana Vilhelmová, Anna Geislerová a Jan Budař.

Někteří z mladých herců zastupují na festivalu i vlastní filmy, Česko ale na Berlinale žádný snímek nemá. Jak ČTK vysvětlil Liška, Slámovo Štěstí, které má devět nominací na Českého lva, v Berlíně ani nastoupit nemohlo. "Producenti se rozhodli dát ho na jiný áčkový festival, do San Sebastiana, a tím pádem už nelze jít na jiný áčkový festival," vysvětlil Liška. Na sansebastianské soutěži křehký komorní film získal hlavní cenu.

"Práce na Štěstí byla práce, která trvala tři roky, když ten film vznikal, byli jsme u toho od začátku," řekl Liška ČTK. "Jsem rád, že ten film dopadl, jak dopadl, protože ten film je, myslím, strašně poctivý," dodal. Pavel Liška je za svůj výkon v tomto filmu nominován na Českého lva za nejlepší mužský herecký výkon.

Nyní se Liška chystá na práci na finském snímku Návštěvník.

"Je to velmi zvláštní příběh, úplně jiná poetika filmu, než se u nás točí," řekl o snímku, který se má odehrávat téměř beze slov. "To by se mělo točit v létě v Estonsku, na to se hrozně těším, protože to bude takový vstup do neznáma," řekl ČTK.

13.2. Režisér Troška se v Košicích chystá po Rusalce také na Fausta a Markétku

Známý český režisér Zdeněk Troška několik dnů před premiérou inscenace Dvořákovy Rusalky ve Státním divadle v Košicích přiznal, že se do metropole východního Slovenska chce za rok vrátit, aby zde režíroval Fausta a Markétku od Charlese Gounouda. "Spolupráce se zdejšími umělci byla tak vynikající, že se sem zřejmě vrátím, abych režíroval další nádherný pohádkový příběh o Faustovi a Markétce," uvedl dnes Troška před novináři.

Dirigent košického Státního divadla Igor Dohovič doplnil, že premiéra Gounoudova díla by se v Košicích měla uskutečnit v květnu příštího roku.

Zdeněk Troška v Košicích nastudoval Dvořákovu operu jako klasickou pohádku, podobně jako před rokem v Praze. "Rozhodl jsem se, že tu inscenaci udělám klasicky. Tak, jak bych ji chtěl vidět, kdybych byl sám divákem," řekl Troška.

V hlavních rolích se jako princ představí Jaroslav Dvorský a jako Rusalka sólistka opery Slovenského národního divadla Adriana Kohútková. Se Zdeňkem Troškou na přípravě Rusalky v Košicích spolupracovala jako choreografka česká divadelní a televizní herečka Dana Morávková.

Premiéra Dvořákovy Rusalky se ve Státním divadle v Košicích uskuteční 17. února. Košické divadlo ve své historii uvedlo tento titul celkem pětkrát. Naposledy to bylo v roce 1989, kdy ji nastudoval významný slovenský operní režisér Branislav Kriška.

14.2. Děti z žitavské školky neznají slovo hranice

Malé Aničky z Liberce je pět let a na svou sestru Sáru, která je ještě v kočárku, mluví střídavě česky a německy se saským přízvukem. Anička vyrůstá v dvoujazyčném prostředí. Vytvořili jí ho rodiče, aby měla jednou lehčí start do života. Rodiče s ní mluví česky, ale babička výhradně německy. Tři dny v týdnu tráví dívenka v německé církevní školce v Žitavě.

"Není to první české dítě, které tu máme. Ale již třetí. Chodí k nám i polské děti," řekla ČTK učitelka Mechthied Stephanová. Školka podle ní děti z druhé strany hranice vítá. Přispívají totiž k tomu, že si malí předškoláci mohou uvědomit, že přestože se někde mluví jinou řečí, není to nic, co by mělo lidi rozdělovat. Do školky chodí také česká studentka, která učí německé děti jednou týdně česky. O výuku má zájem téměř pětina německých rodičů, ti také za jednu hodinu platí 2,5 eura.

"Myslím, že je to nejlepší deviza do budoucna, kterou můžeme dětem do života dát. Člověk se bez cizích jazyků neobejde, a jako dítě se je naučí prakticky bez práce," dodal otec Aničky Ondřej Vohlídal, který sám v Žitavě studoval a do školky chce dát i své další děti. Přiznal, že bez pomoci prarodičů by ale bylo dojíždění z 28 kilometrů vzdáleného Liberce komplikované.

Malá Anička přišla do německé školky v necelých třech letech. Z domova něčemu rozuměla, ale na začátku mluvila jen česky. "Pořád něco povídala, ale my jsme jí nerozuměli," řekla Stephanová. Holčička potom podle ní pochopila, že okolí hovoří jinak. Několik týdnů pak jenom naslouchala. "Viděli jsme, jak nám visí na ústech a nasává vše nové, pak to přišlo jak lavina, najednou začala povídat," řekla učitelka. Dnes patří v jejím oddělení k nejvýšečnejším.

Podle Stephanové mají o školkou zájem i další české rodiny. Mimo náročného dojíždění je ale odrazuje i na české poměry vysoká cena. Rodiče tam platí měsíční paušál 92 eur a zvlášť ještě obědy. Svačiny si přinášejí z domova.

14.2. Nadace Olgy Havlové má cenu německé Společnosti pro zahraničí

Výbor dobré vůle - Nadace Olgy Havlové získal čestnou cenu německé Společnosti pro zahraničí za své mezinárodní sociální angažmá. Předseda společnosti Heinz Fennekold předal cenu - sochu Paula Redinga - ředitelce nadace Daně Němcové. Nadace získala cenu dotovanou částkou 5000 eur, tedy asi 150.000 korun už loni v prosinci, převzala ji ale až nyní.

Ocenění nadace má být i poctou její zakladatelce Olze Havlové, od jejíž smrti uplynulo v lednu deset let.

"Olga Havlová, která sama pocházela z prostých poměrů, stála vždycky na straně znevýhodněných a zanedbávaných. Po boku Václava Havla se jí jako první dámě v bývalém Československu podařilo svým sociálním zapojením soustředit pozornost na tuto oblast," uvedla Společnost pro zahraničí.

Německá společnost ocenila šíři činnosti české nadace, která sahá od sociální podpory bezdomovcům, podpory sociálně slabých rodin, až po kulturní podporu příslušníkům romské menšiny, či poskytování stipendií postiženým studentům.

Společnost pro zahraničí působí od roku 1949 a zasazuje se o porozumění mezi národy v duchu humanity a tolerance. Společnost pro zahraničí se zabývá především budováním vzájemných vztahů Německa s Evropou, například pořádáním jazykových kurzů pro mladé lidi. Sídli v Severním Porýní-Vestfálsku, od roku 2003 má pobočku i v Dolním Sasku.

Ocenění bylo loni uděleno poprvé, a to hned dvěma nositelům, tím druhým je bratislavská nadace Úsmev ako dar, která pomáhá opuštěným a ohroženým dětem.

15.2. Divadelní festival ve Vídni začal inscenací Hrabalova díla

Zpracováním komponované povídkové sbírky Inzerát na dům, ve kterém už nechci bydlet začal v úterý večer ve vídeňském divadle Brett Středoevropský divadelní kolotoč. Hru podle předlohy českého spisovatele Bohumila Hrabala představil v novém nastudování beze slov polský soubor KTO Teatr. Přehledka současných uměleckých tendencí divadelních tvůrců z Česka, Polska, Slovenska a Maďarska potrvá do 11. března.

"Jsem rád, že se nám zejména díky podpoře visegrádského fondu podařilo připravit pro vídeňské publikum zase trochu jiný druh kultury přicházející z nových členských zemí Evropské unie," řekl ČTK po úvodním představení český velvyslanec ve Vídni Rudolf Jindrák. Příjemně ho prý překvapilo i vyprodané hlediště. "Doufám, že tomu tak bude i nadále," dodal.

Na Středoevropském divadelním kolotoči, na který přispěl visegrádský fond částkou 20.000 eur (zhruba 590.000 korun), je každá účastnická země reprezentována minimálně čtyřmi vybranými soubory. Vedle více než dvou desítek představení jsou v programu zařazena rovněž scénická a autorská čtení, pódiové diskuse a výstavy. Z českých divadel ve Vídni vystoupí pražská Archa a Farma v jeskyni, brněnské Malé divadlo Kjógeny a absolventi Janáčkovy akademie múzických umění s inscenací Akvabely.

Mezi zástupci slovenské divadelní scény budou také Divadlo z pasáže z Banské Bystrice a Slovenské národní divadlo s populární hrou Ignorant a šílenec od rakouského autora Thomase Bernharda.

15.2. Divadelní festival ve Vídni začal inscenací Hrabalova díla

Zpracováním komponované povídkové sbírky Inzerát na dům, ve kterém už nechci bydlet začal v úterý večer ve vídeňském divadle Brett Středoevropský divadelní kolotoč. Hru podle předlohy českého spisovatele Bohumila Hrabala představil v novém nastudování beze slov polský soubor KTO Teatr. Přehledka současných uměleckých tendencí divadelních tvůrců z Česka, Polska, Slovenska a Maďarska potrvá do 11. března.

"Jsem rád, že se nám zejména díky podpoře visegrádského fondu podařilo připravit pro vídeňské publikum zase trochu jiný druh kultury přicházející z nových členských zemí Evropské unie," řekl ČTK po úvodním představení český velvyslanec ve Vídni Rudolf Jindrák. Příjemně ho prý překvapilo i vyprodané hlediště. "Doufám, že tomu tak bude i nadále," dodal.

Na Středoevropském divadelním kolotoči, na který přispěl visegrádský fond částkou 20.000 eur (zhruba 590.000 korun), je každá účastnická země reprezentována minimálně čtyřmi vybranými soubory. Vedle více než dvou desítek představení jsou v programu zařazena rovněž scénická a autorská čtení, pódiové diskuse a výstavy. Z českých divadel ve Vídni vystoupí pražská Archa a Farma v jeskyni, brněnské Malé divadlo Kjógeny a absolventi Janáčkovy akademie múzických umění s inscenací Akvabely.

Mezi zástupci slovenské divadelní scény budou také Divadlo z pasáže z Banské Bystrice a Slovenské národní divadlo s populární hrou Ignorant a šílenec od rakouského autora Thomase Bernharda.

15.2. "Kmotrem" rybářské lodi pro oběti cunami na Srí Lance je Cimrman

Humanitární organizace ADRA dokončuje na Srí Lance výrobu 100 rybářských lodí, čímž pomáhá místním rybářům vrátit se zpět do života, který žili před vzedmutím ničivé vlny cunami v prosinci 2004. Mezi prvními vyplula na moře loď pojmenována DMS ASIE, která je symbolem rozsáhlého dárcovství prostřednictvím SMS zpráv. Jedna z posledních lodí byla pokřtěna jménem českého génia Járy Cimrmana, sdělila dnes organizace ČTK.

Výrobu rybářských lodí inicioval Sudheer Magage, lékař narozený na Srí Lance, který nyní žije v České republice. Spolu s dalšími členy organizace ADRA navrhl projekt a zapojil do něj srílanské rybáře. Tak vznikla dílna, kde se vyrábějí motorové i bezmotorové lodě ze sklolaminátu. ADRA pokřtila lodě také jmény českých dárců a měst.

"Výroba lodí je způsob pomoci, který umožňuje lidem v postižených oblastech vrátit se do života, jaký žili před katastrofou," říká ředitel české pobočky občanského sdružení ADRA Jan Bárta.

Na kontě organizace ADRA na pomoc jihovýchodní Asii se sešlo od dárců více než 126 milionů Kč, z čehož je podporována i výstavba domů, škol, obnova vodních zdrojů, zdravotnická a psychosociální podpora.

Češi na pomoc Indonésii, Thajsku, Srí Lance a dalším zemím, v kterých po zaplavení pobřeží zahynulo přes 200.000 lidí, poslali celkem kolem 360 milionů korun a v přepočtu na jednoho obyvatele se řadí k předním světovým dárcům.

15.2. Ovace ve stoje pro Magdalenu Koženou na koncertu v Los Angeles

Ovacemi ve stoje zahrnulo v úterý v Los Angeles publikum českou operní pěvkyni Magdalenu Koženou, která v tamější koncertní síni Walta Disneyho vystoupila se svým barokním repertoárem. Koncert připravený dramaturgií světově proslulé Losangelské filharmonie navštívilo 1500 diváků, sdělila dnes ČTK česká generální konzulka v Los Angeles Margita Fuchsová.

Kožená, která je častým hostem na amerických koncertních a operních pódii, si pro svůj první a jediný losangelský večer s názvem Barokní variace připravila díla Jeana-Philippa Rameaua, Christopa Glucka a Jeana-Féryho Rebelu. Doprovodil ji kanadský komorní orchestr Les Violons du Roy pod taktovkou Bernarda Labadieho.

Dvaatřicetiletá mezzosopranistka je na turné po Severní Americe, kde má naplánováno třináct vystoupení. Už koncem ledna, v době oslav 250. výročí narození skladatele Amadea Mozarta, se objevila v prestižní newyorské Metropolitní opeře v představení Mozartovy opery Cosi fan tutte.

S Metropolitní operou se Kožená chystá v červnu také na zájezd do Japonska.

16.2. Němci, Poláci a tři české kraje chtějí zlepšit spolupráci

Sasko, polské Dolnoslezské vojvodství, Královéhradecký, Liberecký a Pardubický kraj prohloubí a zlepší třístrannou přeshraniční spolupráci. Zástupci všech regionů se na tom dohodli dnes na první společné schůzce v Žitavě. Jednota v plánování rozvoje společného prostoru má podle nich posílit konkurenceschopnost oblastí v Evropské unii.

"Dříve patřil tento region k nejschopnějším oblastem Evropy, na tuto tradici chceme navázat. Výhodou je naše centrální poloha. Máme blízko na západ i na východ," řekl saský premiér Georg Milbrandt. Hlubší vzájemné kontakty se podle něj dotknou hospodářství, životního prostředí, územního rozvoje i turistiky.

"Šance, které nabízí vzájemná kooperace, již vyzkoušela řada podnikatelů," poznamenal Milbrandt. Spolupráci regionů má koordinovat nově zřízené grémium, které vytvoří platformu pro odbourání bariér v různých správních strukturách.

"Zatím fungují hlavně dvoustranné vztahy, v rámci Evropy je ale třeba vytvářet větší celky, které budou mít stejné cíle," řekl ČTK vedoucí odboru evropského územního plánování saského ministerstva vnitra Edgar Trawnicek. Podle něj je třeba nejprve zlepšit komunikaci mezi úřady a potom i mezi obyčejnými lidmi. Na česko-polsko-německé hranici jsou úzké kontakty mezi městy přímo na hranici - Hrádkem nad Nisou, Žitavou a Bogatyní, které tvoří takzvaný malý trojúhelník. Slušné výsledky vykazuje i patnáctiletá spolupráce v euroregionu Nisa. Dnešní schůzka vytvořila podle Trawnicka předpoklady pro jednotnost ještě většího územního celku.

Maršál Dolnoslezského vojvodství Pawel Wróblewski se domnívá, že je třeba najít společné prvky a z nich v rámci EU profitovat. Také čeští hejtmani se shodují, že jde o užitečný a nutný krok. Liberecký hejtman Petr Skokan dodal, že přeshraniční spolupráce tvoří základní prvek evropské integrace a její úspěch předurčuje i úspěch celého evropského projektu.

Liberecký kraj má již oficiální dohodu o spolupráci se saským vládním úřadem v Drážďanech i s Dolnoslezským vojvodstvím. Zapojil se také do přeshraničního projektu na záchranu zdejšího tradičního domovního fondu, takzvaných podstávkových domů. Liberecko pracuje i na projektu dopravního propojení regiotram Nisa a se zahraničními partnery spolupracuje při otevírání nových hraničních přechodů. Právě dostupné dopravní spojení je podle královéhradeckého hejtmána Pavla Bradíka základním předpokladem spolupráce.

17.2. Činčerův Kinoautomat úspěšně ožil na jediné repríze v Londýně

Kvůli jediné repríze ožil ve čtvrtek večer v Londýně legendární filmový Kinoautomat Radúze Činčery - a měl mimořádný úspěch. Obnovená premiéra se uskutečnila v kině National Film Theatre v rámci kompletní retrospektivy jednoho z klíčových autorů české filmové "nové vlny" Pavla Juráčka. Byla současně i derniérou tohoto prvního interaktivního filmu v historii světové kinematografie.

"Jsem dojata a mám obrovskou radost, protože londýnské představení bylo úžasné," řekla dnes ČTK režisérova dcera, dokumentaristka Alena Činčerová, která představení nastudovala. Před mnoha lety americký list The New Yorker označil Kinoautomat za absolutní hit světové výstavy EXPO. Napsal, že Češi by za to měli Činčerovi, který ho vymyslel, postavit pomník.

"Touto větou večer zahájil britský herec Tom Hillenbrand a já mám pocit, že konečně ten pomník stavíme," uvedla Činčerová. Podle ní byl hlavní sál londýnského kina s kapacitou 350 míst do posledního místa zaplněn. Ozýval se v něm smích a potlesk britského obecnictva, které si po 40 letech od vzniku Kinoautomatu mohlo volbou mezi dvěma tlačítky vyzkoušet ovlivnit pokračování filmového příběhu a tím i průběh děje.

Film, který byl poprvé uveden v Montrealu v roce 1967 s anglickým dabingem, vyrobeným právě v Londýně s britskými herci, vidělo londýnské publikum poprvé. "Báječná komedie s Miroslavem Horníčkem v hlavní roli z tvůrčí dílny Radúze Činčery, Pavla Juráčka, Jána Roháče a Vladimíra Svitáčka diváky okouzila. Ukázalo se, že český a britský smysl pro humor mají k sobě blízko a že dobrý humor nikdy

nezestárne," uvedla Činčerová. Už týden před premiérou se prý o Kinoautomatu pochvalně zmínil britský list The Guardian.

"Bezprostředně po představení jsme dostali nabídku uvést reprízu v Brightonu a zájem projeví i australští distributoři. Jak slíbila společnost Warner Brothers, české publikum může očekávat DVD s Kinoautomatem v nejbližších měsících," dodala Činčerová. Věřící, že se jí podaří toto ojedinělé interaktivní představení ukázat i v Praze a na MFF v Karlových Varech.

Ne náhodou byl filmový scenárista a režisér Radúz Činčera, který zemřel před sedmi lety ve věku 75 let, označován za multimediálního mága. Po celý život totiž spojoval dvě lásky, divadlo a film, do jediné podívané. Svými projekty překvapoval mezinárodní publikum i v Ósace, Vancouveru, Kóbe, Granadě a dalších zemích.

22.2. EK navrhla vytvoření evropského centra vědy, usiluje o něj i Brno

Evropská komise dnes navrhla vytvoření Evropského technologického institutu (EIT), který by se měl na starém kontinentu stát centrem vědy a výzkumu a měl by Evropské unii pomoci k pozici technologicky vyspělé velmoci. Zatím není zřejmé, kde by měla nová instituce sídlit, ale jedním z uchazečů je moravská metropole Brno. O tomto záměru dnes dokonce bude jednat česká vláda.

Myšlenka na vznik vědeckého centra se sice objevila již před delší dobou, ale předseda EK José Barroso dnes novinářům představil podrobnější plány. Evropští činitelé předpokládají, že legislativa, která vznik institutu umožní, by měla být přijata nejpozději v roce 2008. S rozjetím celé instituce se počítá nejpozději v roce 2010, kdy by měly do EIT začít proudit i finanční prostředky z evropského rozpočtu. Barroso počítá, že náklady dosáhnou mezi lety 2010 až 2013 asi dvou miliard eur ročně, tedy zhruba 60 miliard korun.

Přestože EIT by se měl stát vlajkovou lodí evropského výzkumu, EU nepočítá s vytvořením monstrózní byrokratické instituce. Institut je navržen jako malé centrum, které bude koordinovat práci špičkových středisek v celé Evropě. Jeho hlavním konkurentem by měl být Massachusettský technologický institut ve Spojených státech.

Vznik EIT je sice ještě daleko, ale už má řadu odpůrců, mezi nimi řadu špičkových vědců, kteří jej považují za zbytečnost a plýtvání penězi, které by mohly být vynaloženy na současný výzkum. Barroso se však opírá o podporu bohatých firem a podnikatelů. Svou podporu celému projektu již například vyslovil Bill Gates, vlastník giganta Microsoft. Na chodu EIT se ale chtějí například podílet i firmy Nokia či Pirelli. Kritici se však objevují i v řadách novinářů, kteří se EU posmívají, že v poslední době trpí "vědeckou úchylkou", jak evropské zaujetí pro vědu nazval mimo jiné deník Financial Times. Evropští politici totiž v poslední době často mluví o potřebě podpory vědy a výzkumu. V investicích do vědy a výzkumu Evropská unie stále výrazně zaostává za Japonskem a Spojenými státy, kam také řada špičkových evropských vědců odchází.

25.2. Český vojenský soubor Ondráš dobývá Moskvu s houslemi a cimbálem

S houslemi a cimbálem přijeli dobýt Moskvu členové českého vojenského uměleckého souboru Ondráš. Během pěti představení chtějí seznámit ruské publikum především s lidovými písničkami z Moravy, Slovenska a Čech. Ondráš si v Moskvě zahrál i s legendárními Alexandrovci. Stočlenný ruský vojenský soubor udělal na moravské muzikanty velký dojem.

"Dostali jsme v jejich programu místo na dvě skladby, tak jsme zahráli dvě lidové ze Slovenska, naše oblíbené. Byl to obrovský pocit stát na závěr se všemi Alexandrovci

na pódiu a vychutnávat si ovace ze sálu pro 1500 lidí," řekl ČTK ředitel uměleckého souboru Aleš Krkoška.

V pátek vystoupil sedmičlenný soubor, jehož zřizovatelem je velitelství sil podpory a výcviku české armády, před několika stovkami vojáků v moskevském Domě důstojníků. Kromě lidových písní předvedli na cimbál a housle i světově známé melodie jako valčík Na krásném modrém Dunaji. "Naší specialitou, která měla úspěch loni ve Spojených státech, je Oranžový expres. V Rusku by mohly uspět i Podmoskevské večery," doufal Krkoška. Největší aplaus ale nakonec muzikanti v barevných krojích sklidili za cimbálové zpracování populární ruské Kalinky.

Ondráš je poloprofesionálním vojenským uměleckým souborem, jehož počátky sahají do roku 1954. V té době vznikl v Olomouci amatérský vojenský soubor písní a tanců Jánošík, který v roce 1957 přesídlil do Brna. Od rozdělení republiky v roce 1993 působí pod názvem Ondráš. "Velitelství tehdy nechtělo, abychom se jmenovali podle slovenského zbojníka. A jediný moravský zbojník, kterého známe, je Ondráš," vysvětlil vznik nového názvu Krkoška.

Výraznou část z asi padesátičlenného souboru tvoří amatéři - vojáci i studenti a studentky středních a vysokých škol. V minulosti už hráli ve Spojených státech, Belgii nebo na zahraničních velitelstvích, kde působí čeští vojenští přidělenci.

V Rusku hráli moravští muzikanti poprvé. "Cimbál zná po světě málokdo. Cestuje s námi a ne vždy je to jednoduché," uvedl primáš kapely Luboš Greffe. Při proclívání v Moskvě se údajně hudební nástroj pěkně otloukl. Nicméně před Alexandrovci prý bodoval.

27.2. Mladí belgičtí komunisté podpořili v Bruselu své české kolegy

Zhruba dvacítká Belgičanů dnes před českou ambasádou v Bruselu protestovala proti zacházení s mladými komunisty v České republice. Převážně zástupcům místní komunistické organizace Comac se nelíbí, že Komunistickému svazu mládeže (KSM) hrozí zákaz, protože vyvíjí politickou činnost, což české zákony zakazují. Své znepokojení vyjádřili v petici, kterou předali zástupcům ambasády. Podepsaly jí zhruba tři tisícovky lidí, mimo jiné i čeští komunisté.

Demonstrace se obešla bez výtržností, byť na její průběh dohlíželo několik policistů. Kdo by čekal transparenty a vášnivá hesla, byl by zklamán. Objevil se jen jeden transparent s nápisem "Stop evropskému McCarthysmu" a protestující se po několika minutách rozešli. Mladí belgičtí komunisté však nejsou ve svém boji proti údajné "nesvobodě" v ČR osamoceni. Podporu KSM již vyjádřili i mládežnické organizace v dalších zemích. Světová federace demokratické mládeže dokonce vyhlásila na 27. únor den solidarity s KSM.

O osudu českých mladých komunistů se zřejmě rozhodne již 3. března. Pokud neupraví stanovy a svůj program v souladu se zákonem o občanských sdruženích a zanechají politické činnosti, může je ministerstvo vnitřně rozpustit, což už se v minulosti stalo například mladým republikánům. Ministerstvu v programu KSM vadí, že "usiluje o revoluční překonání kapitalismu" a o budování socialismu jako prvního stupně ke komunistické společnosti.

27.2. Gorbačov míní, že vztahy mezi ČR a Ruskem se budou dále zlepšovat

Někdejší prezident Sovětského svazu Michail Gorbačov je přesvědčen, že vztahy mezi Českou republikou a Ruskem se mohou v budoucnosti jen zlepšovat. Někdejší "otec přestavby" v SSSR, který ve čtvrtek oslaví 75. narozeniny, dnes před novináři zdůraznil, že sovětská ozbrojená likvidace československého "socialismu s lidskou tvář" v roce 1968 byla chybou.

"Tehdy jsme měli rozhodně reagovat jinak. Vždyť smysl té koncepce byl správný. Reakce měla být uvážlivá a seriózní," odpověděl na dotaz ČTK. Současné vztahy se ale podle něj nyní mohou lépe rozvíjet například v ekonomické oblasti. "Všichni už měli čas se zamyslet, rozhodli se, jak chtějí žít. A nyní přemýšlíme, jak zlepšovat spolupráci," poznamenal.

Likvidace "pražského jara" v srpnu 1968 tanky armád pěti zemí Varšavské smlouvy však podle někdejšího sovětského prezidenta nebyla osudovou jen pro vývoj v Československu. "Právě po těchto událostech přišla u nás k moci politická reakce, objevily se doplňky zákonů umožňující zákroky proti disentu. Bezpochyby jsme propásli šanci," dodal politik, který už v současném Rusku do reálné politiky nezasahuje.

Gorbačov se dnes označuje za sociálního demokrata a situaci ve světě nepřestává komentovat. Vlídne slovo však dnes na tiskové konferenci našel i pro běloruského prezidenta Alexandra Lukašenka, obviňovaného Západem z diktátorského způsobu vlády. Gorbačov zdůraznil, že Lukašenko jej jako jediný Bělorus podpořil, když se státy někdejšího SSSR v Minsku v prosinci 1991 dohodly na faktickém konci existence Sovětského svazu. V Bělorusku se budou v březnu konat prezidentské volby.

Gorbačov se nikdy netajil svými výhradami k osobě prvního ruského prezidenta Borise Jelcina, který jej fakticky nahradil v moskevském Kremlu. Někdejší šéf SSSR si naopak pochvaluje současného prezidenta Vladimira Putina, byť má i vůči němu několik připomínek. Nelíbí se mu například Putinem zavedená změna voleb gubernátorů nebo prezidentův postoj k médiím. "Svobodná média, to je svatá věc," řekl dnes Gorbačov. Putin, který má na počátku března poprvé oficiálně navštívit Prahu, ale prý dokázal zastavit rozpad Ruska a vrací do země pořádek.

Podle někdejšího sovětského prezidenta je velkou výzvou dneška adaptace islámského světa do podmínek současného globálního společenství. "Islámský svět několik století posouval dopředu kulturu, umění, stavebnictví, lékařství a tak dále. Je to skoro půldruhé miliardy lidí s ohromnými přírodními zdroji. Potřebujeme nové hodnocení, nové analýzy, nové odpovědi," zdůraznil Gorbačov. Připomněl, že například v Palestině si zástupce radikálního hnutí Hamas do vlády zvolili sami občané, a proto je nutné jejich volbu brát s náležitou vážností.

Naopak dánští žurnalisté, kteří zveřejnili karikatury urážející proroka Mohameda, se podle něj dopustili chyby. "Nelze projevovat neúctu k lidem jiného náboženství nebo etnické skupiny. Ale naprosto nesouhlasím s násilnou reakcí; také v tomto případě je potřeba zaujmout jasnou pozici," dodal.

Oslavy 75. narozenin někdejší hlavy sovětského státu začnou v úterý dobročinným koncertem. Gorbačov si prý pozval světové umělce; kdo se jeho oslav zúčastní, ale nechtěl prozradit. Výtěžek z akce půjde na účet Centra dětské hematologie Raisy Gorbačovové.

28.2. INCB: Evropa se potýká s užíváním marihuany u mladých lidí

Evropa se potýká s užíváním marihuany mezi mladými lidmi. Nejméně čtyřicetkrát ji za loňský rok užilo v Evropské unii patnáct procent studentů ve věku patnácti let. Uvedla to zpráva Mezinárodního úřadu pro kontrolu narkotik (INCB) za rok 2005, která byla zveřejněna v sídle OSN ve Vídni.

Mezi země s vysokou mírou užívání marihuany zařadila INCB Českou republiku, Francii, Irsko, Švýcarsko a Velkou Británii. Konopí se pěstuje nadále v mnoha evropských státech, přičemž k předním pěstitelům patří Albánie a Nizozemsko, uvedla zpráva.

Za největší milovníky marihuany v Evropě označila mladé Čechy i tři roky stará Evropská školní studie o alkoholu a jiných drogách. Podle ní ji v ČR okusilo asi 44 procent patnáctiletých a šestnáctiletých. V Česku se experimentuje s marihuanou a extází ve větší míře než jinde v Evropě, ale z hlediska vážného užívání tvrdších drog jsme na tom dobře, řekl ČTK Viktor Mravčík z Národního monitorovacího centra pro drogy a drogové závislosti.

Zpráva INCB rovněž považuje Českou republikou společně s některými pobaltskými státy za jediné země, kde se vyrábějí drogy obsahující metamfetamin (například pervitin).

Ze stále většího množství zadrženého kokainu a lidí, kteří se chtějí ze závislosti na něm léčit, je možno podle dokumentu vyvodit, že zneužívání této drogy je neobyčejně rozšířeno. Monitorování ukázalo, že užívání kokainu stoupá mezi mladými v Dánsku, Německu, Španělsku a Velké Británii a v některých oblastech Rakouska, Řecka, Irska a Itálie. V Nizozemsku a Španělsku je kokain po heroinu druhou drogou, jejíž závislost se léčí ve specializovaných centrech, uvádí zpráva.

Podle dřívějších vyjádření odborníků oslovených ČTK se v Česku kokain užívá méně, pro české uživatele je údajně příliš drahý. Raději zvolí levnější a dostupnější pervitin, který má podobné, stimulační účinky.

Dokument INCB uvádí, že navzdory snadnější dostupnosti heroinu se jeho zneužívání v západní Evropě udržuje na stejné úrovni nebo klesá. Téměř všechen heroin je dovážen do Evropy z Afghánistánu. Pašování "bílé smrti" zesílilo do Ruska, které v roce 2004 zabavilo rekordní množství 3,8 tuny drogy.

Evropa je stále světovým ilegálním dodavatelem látky zvané MDMA (extáze). Jde o takzvanou taneční drogu, která vyvolává příliv energie a dobré nálady po několik hodin. MDMA se pašuje z Evropy do Austrálie, Kanady, Japonska a Jihoafrické republiky.

Podle zprávy se nadále šíří nedovolená výroba amfetaminů, jejichž hlavním zdrojem je Nizozemsko následované Polskem a Belgií.

INCB varovalo před legalizací a zřizováním místností pro aplikaci drogy injekčními stříkačkami. Upozornila, že je to v přímém rozporu s mezinárodními úmluvami o potírání narkotik. Za politováníhodné proto označila otevření takového střediska v Norsku v roce 2005.

Obsah:

PREZIDENT ČESKÉ REPUBLIKY	1
PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY POSLANECKÁ SNĚMOVNA	4
PARLAMENT ČESKÉ REPUBLIKY SENÁT	7
VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY	10
MINISTERSTVO ZAHRANIČNÍCH VĚCÍ	19
ČESKÁ ZAHRANIČNÍ AKTIVITA NA DALŠÍCH ÚROVNÍCH	23

Není-li u jednotlivých příspěvků uvedeno jinak, bylo použito informací ze zdrojů ČTK

ISSN 1210-5600

Zahraniční politika České republiky – Dokumenty.
Vydává odbor administrativy a zpracování informací
Ministerstva zahraničních věcí ČR, Praha.
Odpovědný redaktor PhDr. Vladimír Chaloupka